A.— Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—

(*a*) 2,577 acres.
(*b*) 1,250 (except K. G. F. area).
(*c*) 101.

Business of the House.

Mr. SPEAKER.—Now I wish to inform the House that up till now 28 members have participated in the Debate on the Budget.

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—According to the schedule, the debate will have to conclude to-morrow. I do not know if there are quite a few more who are willing to participate in the debate. So may I submit that the whole of to-morrow may be untilised by the members and the reply to the debate could be made the day after to-morrow ?

Mr. SPEAKER.—If the Hon'ble Members feel so, we will have a morning and evening session to-morrow.

Sri A. KRISHNA SHETTY (Mangalore II).—It will be heavy on us.

Mr. SPEAKER.—Let us try. I do not want to shut out if I can possibly do it. But let the Hon'ble Members remember that when the Business Advisory Committee allocates time, it should be adhered to and if we have to throw it to the winds every time, that is not proper.

GENERAL DISCUSSION ON THE BUDGET ESTIMATES FOR 1964-65

(continued.)

† ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1964–65ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಜಾಣತನದಿಂದ.........

Sri A. P. APPANNA (Virajpet).—Mrs. Gopala Gowda is in the Ladies' Gallery. If feel that Sri Gopala Gowda cannot effectively make speech.

Mr. SPEAKER.—I not only over-rule that but say that it is a very good ground for Sri. Gopala Gowda to participate. He will feel inspired and we will have one of the best orations. (*Laughter*)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಬಹಳ ಕೌಟಿಲ್ಯತನದಿಂದ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

Sri J. H. SHAMSUDDIN (Deputy Minister for Electricity).—On a point of information Sri Gopala Gowda does not seem to have the same former vigour which we used to see in the beginning of his speech.

Mr. SPEAKER.—All that could be reserved for the evening, not now. (*Laughter*)

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಾನು ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಮಂಡಿಸಿರುವ 1964-65ನೇ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿ ಸುಮಾರು 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ರೆವಿನ್ಯೂ ಹೆಚ್ಚುವರೆಯದಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಣಕಾಸಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬಂತೋ ಏನೋ ಎಂಬ ಭ್ರಮೆಯಿಂದ ಇದ್ದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಒಳಹೊಕ್ಕು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಅಂಕಿ ಸಂಖಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಕೈಚಳಕವೆಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಯಿತು. ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಮಾಡುವಾಗ, ವಿಚಾರ ಮಾಡುವಾಗ ನಾವು ಕೇಂದ್ರದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಯಾವತ್ತೂ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡೇ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಈಚೆಗೆ ಭುವನೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ವಾದವನ್ನೇ ತನ್ನ ಗುರಿಯನ್ನಾಗಿ ಏನು ಅಳವಡಿಸಿ ಕೊಂಡಿದೆಯೋ ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತು ಆ ಒಂದು ಆದರ್ಶವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಥವಾ ರಾಜ್ಯದ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ನಾವೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೇಂದ್ರ ಹಾಗೂ ರಾಜ್ಯದ ಈ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಅಂತಹ ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆಗಳೂ ಅಗಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಾ ಇದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಈ 1964ನೆಯ ಇಸವಿಯನ್ನು ಲೀಪ್ ಇಯರ್ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಮಾಸ ಬಂದಿದೆ. ದುರ್ಭಿಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಮಾಸ ಬಂದಹಾಗೆ ಕ್ರೋಧಿ ನಾಮ ಸಂವತ್ಸರದ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೋಡುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ 1964—65ನೇ ಸಾಲು ಮತ್ತು 1965—66ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಅತಿ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಅರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಹಾಗೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಎದುರಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಅನೇಕ ವಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗತಕ್ಕ ಮತು ಅರಂಭಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮನಗಾಣಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಸಮಾಜವಾದ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಪ್ರತಿಕ್ಷಣದಲ್ಲೂ ಈಗಲೂ ಕೂಡ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಶೋಷಿತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ಅಭಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬರುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಚೇಂಬರ್ ಆಫ್ ಕಾಮರ್ಸ್ ಫೆಡರೇಷನ್ನಿನ ಸಮಾರಂಭಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಅಲ್ಲಿನ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಭರತ್‌ರಾಮ್ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಯಂಕ ಅವರಿಗೆ ಸಮಾಜವಾದದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಯಾವರೀತಿ ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಂತರಂಗವಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗವಾಗಿ ಆಶ್ವಾಸನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರ ಭಾರೀ ಉದ್ಯಮಗಳಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನೂ ಸಹ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇದನ್ನು ನಾವು ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಥಿಕ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಬಹುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಮ್ಮ ಇಳುವರಿಯನ್ನು ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡುಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವೊತ್ತೂ ಕೇಂದ್ರದಕಡೆ ಕೈಚಾಚುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವಾಗ ಕೇಂದ್ರದವರ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಿದೆ ಎಂದರೆ ಅವರು ಜಗತ್ತಿನ ಎಲ್ಲಾಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೈಚಾಚಿ ನಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ದೊಡ್ಡ ಭಿಕ್ಷುಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಘೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದರೂ ತಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸಮಾಜವಾದದ ರೀತಿನೀತಿಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಬದಲಾವಣೆಮಾಡುವ ಶಕ್ತಿಯಾಗಲೀ ಮನಸ್ಸಾಗಲೀ ಅವರು ಹೊಂದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಈ ಆಯವ್ಯಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಆಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಬೇಡಿಕೆ ಇದೆ. ನಾವು ಒತ್ತಾಯಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಖಾಸಗೀ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರ ವಶಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಇನ್ನೂ ಡೋಲಾಯಮಾನವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರಂತೂ ಕೆಲವು ಖಾಸಗೀ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳೊಡನೆ ವ್ಯವಹರಿಸುದಾಗ ಆ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ಮರೆಹೊಕ್ಕಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಹೇಳಿರುವ ಹಾಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಇಬ್ಬರು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ದೇಶಕರು ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗಿದ್ದರೆ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣವನ್ನು ಕಾಲ್ ಡಿಪಾಜಿಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎರಡುಮೂರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಈ ಮೂಲಗಳಿಂದಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಇಷ್ಟುಮಾತ್ರ ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ಅರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸ್ಥಾನಮಾನಗಳಾಗಲೀ ಏಳಿಗೆಯಾಗಲೀ ದೊರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಈ ನೀತಿಯಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವೊತ್ತು ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತರಬೇಕು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಭುವನೇಶ್ವರದಿಂದ ಬರುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು

ಹೇಳಿದಹಾಗೆ ನಾನು ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಓದಿದ ನೆನಪು ಉಂಟು. ಭುವನೇಶ್ವರದ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಅವರು ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಬಹುದೇ ? ಸಮಾಜವಾದದ ಘೋಷಣೆ ಬರುವುದನ್ನು ಸಮಾಜ ಆಶಿಸಿದರೆ ಅದು ಬರತಕ್ಕಂಥಾದ್ದಲ್ಲ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗೀಯವರು ಬಂಡವಾಳವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ದರಿದ್ರರಿಗೆ ಹಂಚುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜವಾದ ಬರತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅಥವಾ ಮುಂದುವರಿದಿರತಕ್ಕ ಅಮೇರಿಕಾ ಮತ್ತು ರಷ್ಯಾ ಮುಂತಾದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಿಂದ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನಾಗಲೀ, ಆಹಾರವಸ್ತು ಗಳನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ನೇರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನಾಗಲೀ ತಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ 45 ಕೋಟಿ ದರಿದ್ರರಿಗೆ ಹಂಚಿ ಊಟದ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ದೇಶವನ್ನು ಸಮಾಜವಾದದ ರಾಷ್ಟ್ರವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮನಗಾಣ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವೊತ್ತು ಖಾಸಗೀ ಉದ್ಯಮಗಳನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈಗ ಮೂಲತಃ ಮೂರು ಯೋಜನೆ ಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷದ ಮಾರ್ಚಿತಿಂಗಳಿನ ಅಖೈರಿನಲ್ಲಿ ಮೂರನೇ ಪಂಚ ವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸಮೀಕ್ಷೆಮಾಡಿ ಈ ಯೋಜನೆಯ ಫಲ ದೊರೆತಿದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಅವರು ಹೇಳುವಾಗ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿ ಕುಂಠಿತವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ ನಾಗಪುರದಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರು ಕೆಲವು ಮಹತ್ವದ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು, ನಾವು ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಸಾಯವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಮತ್ತು ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು. ಆಗ ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಹೋದ ಶ್ರೀ ಅಜಿತ್ ಪ್ರಸಾದ್ ಜೈನ್ ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಹಾರ ಖಾತೆಯನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡರು. ಕೊನೆಗೆ ಅವರು ದೇಶಭ್ರಷ್ಟರಾಗಿ ತುಮಕೂರಿಗೆ ಬಂದು ಅಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಗೆ ನಿಂತು ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂತು. ಆಗ ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡು ವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರ ಹತ್ತಿರ ದುಡ್ಡು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಹಣವನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರ ಕೈಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ರಿಜರ್ವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಆಗ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ವನ್ನು ಕೊಂಡು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರು ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ಟೇಟ್ ಟ್ರೇಡಿಂಗ್ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಕೈಬಿಟ್ಟರು. ಆಮೇಲೆ ಕೂಡುಒಕ್ಕಲು ಪದ್ಧತಿಯ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನಾಗಪುರದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ ಆ ಕೆಲಸವೂ ಹಾಗೆಯೇ ಕಾಗದದಮೇಲೆ ಉಳಿದಿದೆ. ಆಳುವ ಪಕ್ಷ ಇದರಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ.

ಆಮೇಲೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ವಿಳಂಬ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಉಳುಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತನಿಗೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೆ ಹಣಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿ, ನೀರಿನ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಬೀಜ ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ರೈತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಆದೀತು. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ದುಡಿಯುವ ರೈತರಿಗೆ ಗೇಣಿಮಾಡತಕ್ಕ ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕಡೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಭೂಮಾಲೀಕರು ಗೇಣಿದಾರರನ್ನು ಅಧಿಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರನ್ನು ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಹೊರದೂಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲ ಬಟ್ಟೆಗೆ ಇಲ್ಲ. ಇವೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಆ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬಹುದು. ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನ ಗುಳೆಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕುಟುಂಬ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೊರಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಇವುಗಳಿಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಲಕ್ಷಗಟ್ಟಲೇ ಕೋಟಿ ಗಟ್ಟಲೇ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ 1962-63ನೇ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ದೇಶಾ ದ್ಯಂತ ಎಲ್ಲಾ ಬೆಳೆಗಳೂ ಬತ್ತಿಹೋಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿಅಂಶಗ ಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಾ ಒಂದು ದುಷ್ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೂಡ 45 ಕೋಟಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರತಕ್ಕ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ 30 ಕೋಟಿ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಅವಕಾಶವಿದ್ದರೂ ಕೂಡ 45 ಕೋಟಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಎರಡುಹೊತ್ತು ಊಟವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದು 15 ವರ್ಷಗಳಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಇಂಥಾ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಅವಮಾನಕರ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ)

ವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಬೇರೊಂದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ದುಡಿಯತಕ್ಕ ರೈತರಿದ್ದಾರೆ, ಒಳ್ಳೆಯ ಫಸಲು ಕೊಡತಕ್ಕ ಭೂಮಿ ಇದೆ, ಎಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ನೀರು ಬರತಕ್ಕ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಕರಗತ ಮಾಡಿ ಅನ್ನ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ವಾಗದೆ, ಯಾರೋ ಅಮೇರಿಕದಿಂದ ಕಣಜವನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತಾರೆ, ಇನ್ನೊಬ್ಬರು ಮತ್ತೊಂದು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಾವು ಮೂಲತಃ ಆಗಬೇಕಾದ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎಂದು ಚಳುವಳಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ, ಕ್ಯಾಂಪೇನ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತೇವೆಯೆ ಎಂದು ತಾವು ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಸಮಾಜವಾದವು ಖಾಸಗಿ ದೊಡ್ಡ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಂದ, ದೊಡ್ಡ ಉದ್ಯಮಗಳಿಂದ ಕೋಟ್ಯಾಧೀಶ ರಿಂದ, ಬೆಂಗಳೂರು, ಬೊಂಬಾಯಿ, ಕಲ್ಕತ್ತ ಇಂಥ ಕಡೆ ಇರುವ ಷೇರು ಮಾರುಗಟ್ಟೆಗಳಿಂದ ಬರು ವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಸಮಾಜವಾದ ಬರುವುದಾದರೆ ದಷ್ಟ ಪುಷ್ಟವಾಗಿರತಕ್ಕ ದುಡಿಮೆ ಮಾಡಶಕ್ಕ ರೈತ ಸಮೂಹ ಹಾಗೂ ಯಾವುದಾದರೂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ದುಡಿಯುತಕ್ಕ ಕಾರ್ಮಿಕರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಳತಕ್ಕವರು ಒಂದು ಭ್ರಮೆ ಹೋದ ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಬಿರ್ಲಾಗಳು, ಚೆಟ್ಟಿಯಾರರು ಇಂಥವರೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರ ಬೆಂಬಲದಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ, ಅವರನ್ನು ಎದುರು ಹಾಕಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು, ಅವರ ಮರ್ಜಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಬೇಕು, ಅವರು ಏನು ಕೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಜಾಗ ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಮೊದಲು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಹಣದ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ರಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು, ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ, ಸಮಾನತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ. ಸುಭಿಕ್ಷವನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಮಿಶ್ರವಾಗಿರತಕ್ಕ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಶೋಚನೀಯ ಸ್ಥಿತಿ. ಇದು ಆಳತಕ್ಕ ಪಕ್ಷ ತಾನಾಗಿ ತಾನು ಮೋಸಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ, ಯೋಜನೆಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಹಣದ ಉಬ್ಬರವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ನೋಟುಗಳನ್ನು ಚಲಾವಣೆಗೆ ತಂದಿರುವುದೂ ಕಾರಣ ಎಂದು. ಅದಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಅಂತರ್‌ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಬೆಲೆಗಳ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಂಗಾರವನ್ನು ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅವರು ಒಪ್ಪುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ನೋಟುಗಳ ಚಲಾವಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಲಗಳು ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಬಡ್ಡಿ ಹಾಗೂ ಇವತ್ತು ಯೋಜನೆಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಖರ್ಚು ಇವು ಗಳಿಂದಾಗಿ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಏರುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತಿವೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರೂ ಸಹ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಂತಹ ಊರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 16 ಪಾಯಿಂಟುಗಳಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಏರಿದೆ ಎಂದು. ಅವರೇ ಇದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಏನು ಪರಿಹಾರ ಕೊಟ್ಟಿ ದ್ದಾರೆ ಎಂದರೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕೆಳಗಡೆ ಸಂಬಳ ದೊರಕತಕ್ಕವರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಗಳ ಪರಿಹಾರ. ಯಾವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಸಂಬಂಧ: 16 ಪಾಯಿಂಟುಗಳಷ್ಟು ಜೀವನದ ವೆಚ್ಚ ದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ 5 ರೂಪಾಯಿ ಪರಿಹಾರದಿಂದ ಏನು ಅವರು ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಐದು ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೂಗಿಗೆ ತುಪ್ಪ ಸವರುವುದು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಐದೈದು ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಿರುವುದಾದರೂ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಷ್ಟೇ ಹೊರತು ಇನ್ನೂ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗ ಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ತೀರ್ಮಾನಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

ಸ್ವಾಮಿ ಬೆಲೆಗಳನು ಸ್ಥಿರೀಕರಣ ಮಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಹಣ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಬತ್ತವನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದೆವು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ವರ್ಷದ ಆಖ್ಯೆರಿನಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮನಬಂದಂತೆ ಹಂಚುತ್ತಾರೆ ಅಷ್ಟೆ. ಈ ವರ್ಷ ಇನ್ನೂ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಮುಟ್ಟಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಫೆಬ್ರುವರಿ ಆಖ್ಯೆರಿನಲ್ಲಿ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವವರೆಗೂ ಇನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಆ ವೇಳೆಗೇ ವ್ಯಾಪಾರವಾಗುತಿತ್ತು. ಗೋಡೌನ್ ಇರುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ತರಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಬತ್ತವನಿಟ್ಟು ದುಡ್ಡು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು

ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸುಗ್ಗಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಖಾಸಗಿ ಜನರಿಂದ ಬೆಲೆಗಳು ಬಿದ್ದುಹೋದಾಗ ಏನು ಲೂಟಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಆ ಲೂಟಿಗೆ ನೀವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತು ಲೂಟಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವ ಸರ್ಕಾರ ಇವತ್ತು ಮೂಲ ಅಗತ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ್ದು ಬಹಳ ಅವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೂ ಯಾರ ದುಡಿಮೆ ಅಥವಾ ಸಂಬಳ ಒಂದು ನಿಯಮ ಒಂದು ಲಿಮಿಟ್ ಆಗಿ ಇರುತ್ತದೆಯೋ ಅವರು ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಸಲ ಏರತಕ್ಕ ಬೆಲೆಗಳ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೆಣಸಾಟವಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದುದ ರಿಂದ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಬೆಲೆಗಳು ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಅಥವಾ ಏರುತ್ತಿರುವ ಬೆಲೆ ಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಯಾದ, ನೇರವಾದ ಸಂಬಂಧವಿರಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಇದು ಕಣ್ಣು ಒರೆಸತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾರೂ ಜೀವನವನ್ನು ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಿರೀಕರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇದು ಕೇವಲ ರಾಜ್ಯದ ಒಂದು ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರ ಸಹಾಯ ಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅನೇಕ ಮೂಲವಸ್ತುಗಳ ವ್ಯಾಪಾರವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ಆದೇಶ ಕೊಡ ಬೇಕು, ಅದರಂತೆ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಕೃಷ್ಣಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದರು, ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ; ನಾವು ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರದವರು. ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು. ಬ್ಯಾಂಕುಗಳ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಕೇಂದ್ರದವರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರ ಪಕ್ಷ ಏನು ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವಂಥ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದಂಥ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಕ್ಕಿಕಾಮಕ್ಕಿ ಎಂದು ಹೇಳುವಂತೆ 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಮುಂಗಡ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ತುಂಬುವ ಒಂದು ವಿಷವೃತ್ತ ಆಗಿದೆ; ಲೆಕ್ಕದ ಜಗ್ಲರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಭದ್ರವಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಂತುಕೊಂಡು ವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಲ್ಲೆವು, ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡೆಯೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಇಂಥಕಾಲಕ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಒಂದು ಸನ್ನಿ ವೇಶ ಈ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ.

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವಂತೆ ಇದು ಏಳು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹಚ್ಚುವರಿ ಇರತಕ್ಕ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರವಲ್ಲ. ಇದು ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಖೋತಾ ಇರತಕ್ಕ ಮುಂಗಡಪತ್ರ. 25 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಇನ್ನೂ 8 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳಷ್ಟು ಖೋತಾ ಬೇರೆ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಬಂಡವಾಳದ ವೆಚ್ಚಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಹಣವನ್ನು ತರ ಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ದೊಡ್ಡ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನದ ತತ್ವವನ್ನು ತತ್ವಶಃ ತಾವು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ 70 ವರ್ಷದವರು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ನಿರ್ಗತಿಕರಾದ (ಡೆಸ್ಟಿಟ್ಯೂಟ್ಸ್) ಮುದುಕರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು. 70 ವರ್ಷದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೊಡಬಹುದು. 70 ವರ್ಷದ ವರು ಬಹಳ ಕಡಮೆ ಜನ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಾರೆ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ ವೇತನ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನಾವು ತತ್ವಶಃ ಒಪ್ಪಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಿತಿಯನ್ನು ಐದು ವರ್ಷ ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ 65ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು 15 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವ ಕಡೆ 30 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಏನೋ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ.

2-00 P.M.

ಹೋದಸಾರಿ ಪೆನ್‌ಷನ್‌ದಾರರಿಗೇನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು, ಏನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಅವರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಇದು ಅಭಿನಂದನೀಯವಾದ ವಿಚಾರ. ಪೆನ್‌ಷನ್ ದಾರರ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯವೇತನಕ್ಕಾಗಿ 25 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಮತ್ತು ನೌಕರರ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ 125 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಒಟ್ಟು 150 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ (ಹಣಕಾಸಿನ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಏಕೆ ತೋರಿಸಿಲ್ಲವೆಂದರೆ, ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್‌ನಿಂದ 175 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದ ಕಾರಣ ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಲಿಲ್ಲ. ಬಾಕಿ ವಸೂಲಾಗುತ್ತದೆಯಾದ ಕಾರಣ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಖೋತ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನೇನೂ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ. ಶರಾವತಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಅಲ್ಲಿನ ಮುಳುಗಡೆ ಜಮೀನುದಾರರಿಗೂ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೂ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಿಸುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದರು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೊ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಆ ವಿಷಯ ಇದರಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. It is a different Project altogether. Whatever amount we spend, whether it is compensation or giving facilities, that will come under the project head and it is not necessary to mention it in the Budget. So, the Chief Minister has not asked me to mention it in the Budget.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ಇದ್ದರೆ ಅವರಿಗೇನು ಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಗೋಪಾಲಗೌಡ.—ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ನೀತಿ ಬಹಳ ಪರಿವರ್ತನೆಯಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕವಲಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳನ್ನು ಇತರರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡತಕ್ಕ ನೀತಿಯನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ (ಅಫಜಲ್‌ಪುರ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಈ ದಿವಸ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಥಮಂತ್ರಿಯವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಬಹಳ ಕನಿಕರ ಪಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅವರು ದಿವಾಳಿಗಾರರಾಗುವ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೊ ಏನೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವೇನೆಂದರೆ, ಹೆಚ್ಚು ಸಾಲ ಪಡೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ಡಿಯನ್ನು ಕೊಡ ಕೊಡುವ ಶಕ್ತಿ ಅಳಿದು ಹೋಗಿದೆ. ಮುಂದೆ ಸಾಲ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ತರದೇಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಬರತಕ್ಕ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೇಯಿರಬಹುದೆಂದು ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಗಂಡಾಂತರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಿರುತ್ತಾರೆ. ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಅನುಭವವಿತ್ತು. ಈಗ ಶರಾವತಿಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಎಲ್ಲ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಖರ್ಚು ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಬಹಳ ದುರ್ವ್ಯಯ ನಡೆದಿವೆ ಎಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಶರಾವತಿ ಸಂಬಂಧವಾದ ಶ್ವೇತ ಪತ್ರವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, 32ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಿಂದ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರೆ ಹಳಿ ಬಿಟ್ಟು ಕೆಳಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ರಾಕ್‌ಫಿಲ್ ಏಜೆನ್ಸಿ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳಿಯ ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದುಹೋದನಂತರ ಮುಂದೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ, ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಏನೋ ಸರಕಾರದ ರಥ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಯಾವ ಸಂಶಯವೂ ಬಾರದೇಯಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. 27 ಮತ್ತು 28ನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಮಣ್ಣಿನ ಡ್ಯಾಮ್ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬೇರೆ ಡ್ಯಾಮ್ ಹಾಕಬೇಕಾಯಿತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಒಪ್ಪಂದದ 27 ಮತ್ತು 28ನೆಯ ಕ್ಲಾಜುಗಳಲ್ಲೇನಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಂದದ ಪ್ರಕಾರ ಅದೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಮೇಸನರಿ ಡ್ಯಾಮು ಕೆಲಸವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದರು. ಮುಂದೆ ತಿರುಗು ಮುರುಗು ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರದು ಅಧಿಕಾರ ಎಂದು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆದಿದೆ. 32ನೆಯ ಕ್ಲಾಸ್‌ನ ಮುಂದೆ ನೋಡಿದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರದೇ ಅಧಿಕಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡುವಾಗ ಏನು ಒಪ್ಪಂದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೋ ಅದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೂ ಇದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಇದೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಇವೆ. 32ನೆಯ ಕ್ಲಾಜಿಗಿಂತ ಮೊದಲು ಒಂದು ಪ್ಯಾರಾ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಧಿಕಾರ ಚಲಾಯಿಸಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಈ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಏಕೆ ಚಲಾಯಿಸಲಿಲ್ಲ

ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 6ನೆಯ ಪುಟದ 13ನೆಯ ಪ್ಯಾರಾವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ

> "...The question of consideration was, whether Government could invite fresh tenders for this altered work or whether the terms and conditions of the agreement for Sections V and VI required Government to entrust the substituted work to the same contractors to whom the original work was awarded. Opinion of the Legal Department was obtained and the matter was further considered by Civil Engineering Sub-Committee at its meeting held on 7th, 8th and 9th January 1960 and subsequently by the Hydro Electric Construction Projects Board. After full examination of the implications involved, tho Board recommended and the Government accepted the recommendation that in accordance with Clauses 27 and 28 of the Agreement entered into with the contractors,..."

ಎಂದಿದೆ. ಎಂದರೆ ಒಂದು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಯಾವ ಕೆಲಸವೇ ಇರಲಿ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಯಾರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅವರೇ ಮಾಡುವುದು ಅವರ ಜವಾಬ್ದಾರಿ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಡಲು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಸರಕಾರದ ಹಕ್ಕನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಪೋಲಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಆ ಒಪ್ಪಂದವೇನಿದೆಯೋ ಅದು ಸರಿಯಾದ ಒಪ್ಪಂದವಲ್ಲ ಯಾರೋ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಏನೂ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸ ಬೇಡ ಎನ್ನಬಹುದು ಅಥವಾ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಎನ್ನಬಹುದು. ಹಿಂದೆಯೂ ಇದು ನಾನಿದ್ದಾಗ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿತ್ತು, ನಾನು ಓತ್ ಆಫ್ ಸೀಕ್ರೆಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಆಗ ಏನು ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆಗ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದವರು ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಟ್ಟರು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಅಥವಾ ಆಗಬೇಕಾದ ಒಪ್ಪಂದ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತಿದೆ. ಊಂಟ್‌ರೇ ಊಂಟ್ ತೇರಿ ಕೊನಸಿ ಕಲ್ ಸೀಧೀ? ಎಂದು ಉರ್ದುವಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗಾದೆ ಇದೆ. ಅದರ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟೇ. ಎಲೆ ಒಂಟೆಯೇ ನಿನ್ನ ಯಾವ ಅವಯವ ಸೀಧಾ ಇದೆ? (ನಗು) ಒಂಟೆಯ ಯಾವ ಅವಯವವೂ ಸರಳವಾಗಿಲ್ಲ. ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿದೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಅಂಕುಡೊಂಕಾಗಿವೆ. ಯಾವುದೂ ಸಹಜವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಮಣ್ಣಿನ ಕೆಲಸ ರಾಕ್ ಫಿಲಿಂಗ್ ಈ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಕಂಪನಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಇದೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಥಿಂಥ ಕೆಲಸ ಪೂರ್ತಿಮಾಡಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು ವೇಳೆ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಸಹ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿದೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಬೋರ್ಡ್ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೊಸದಾಗಿ ಟೆಂಡರ್ಸ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಈ ರೀತಿ ಸರಕಾರ ಒಂದು ಧರ್ಮಛತ್ರ ನಡೆಸಬಾರದು, ಚೌಲ್ಟ್ರಿ, ಇಡಬಾರದು. ಅರ್ತ್ ವರ್ಕ್ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದಿರಿ. ಹಾಗಾದರೆ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡದ್ದು ಎತಕ್ಕೆ? ನಿಮಗೆ ಬೇಕಾದವರಾದ ಯಾರಿಗೋ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಫೇವರ್ ಮಾಡಲು ಹೀಗೆ ರೇಟ್ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಕನ್‌ಸ್ಟ್ರಕ್ಷನ್ ಬೋರ್ಡ್ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಜನ ರಿಟೈರ್ಡ್ 'ಚೀಫ್ ಎಂಜನಿಯರ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ, ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಫೈನಾನ್ಸ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಇದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಇದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲ ಉನ್ನತ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇದ್ದಾರೆ ಹೀಗೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಹುಟ್ಟಿದಂದಿನಿಂದ ಒಂದಾದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ ನಿದರ್ಶನ ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಎಕ್ಸಪರ್ಟ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲ್‌ಫಾರ್ ಮಾಡಿದೆ. ಮೀಟಿಂಗ್ ತಾರೀಖು

(ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ)

ಗೊತ್ತು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು ಹಾಗು ಹೊಸ ಟೆಂಡರ್ ಬೋರ್ಡ್ ಮುಂದೆ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮೀಟಿಂಗ್ ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಇದು ವೈಟ್ ಪೇಪರ್‌ನಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. 2,62,00,000 ರೂಪಾಯಿ ವೆಚ್ಚದಿಂದ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವೇ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿಯೂ ನಾವೇ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಆಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ನಿಮಗೆ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇದರಲ್ಲಿ ಏನೋ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಪ್ರಕಟವಾಗುವವರೆಗೆ ನಾನು ಬಾಯಿ ತೆರೆದು ಯಾವ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಈಗ ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಇವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಯಿತು. ಒಂದು ಅಂಶ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಪೋಲು ಆಗಿದೆ ಎಂಬುದು ಈಗ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಹೊರಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಸಂಶಯ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ರೀತಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತಿರುವ ದುರಾಚಾರ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗಬೇಕು, ಹಾಗು ಸದಾಚಾರ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಬೋರ್ಡ್ ಮೀಟಿಂಗ್ ಏತಕ್ಕೆ ಪೋಸ್ಟ್‌ಪೋನ್ ಮಾಡಿದರು? ಅಂಥ ಕಾರಣ ಏನಿತ್ತು? ಇನ್ನೊಂದು ಸಲ ಏಳು ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಎಮರ್ಜನ್ಸಿ ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈ ಮೀಟಿಂಗ್ ಏಕೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಲಾಯಿತು? ತಾವೇ ಅಧಿಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಹೈಡ್ರೋ ಇಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟ ಮೇಲೆ ನೀವೇ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ತಪ್ಪು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಬಾರದಾಗಿತ್ತು. 7—7—60ನೇ ದಿನ ಇನ್ನೊಂದು ಮೀಟಿಂಗ್ ಕರೆದಿದ್ದೀರಿ. ಆಗ್ಗೆ ಅದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಮುಂದೆ ಏತಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ? ನಿಮಗೆ ಮೇ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು.

ಒಬ್ಬ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರೂ, ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟೋ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳೂ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ, ಇಡೀ ಇಂಡಿಯ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. ಅಂಥವರಿಗೆ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಗಾಲ ಇರುತ್ತದೆ. ಮೇ, ಜೂನ್, ಜುಲೈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಗೊತ್ತಿರಬೇಕು. ಅಂತಹುದರಲ್ಲೂ 31ರೊಳಗೆ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕುಂಟು ನೆವ ತೋರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವೈಟ್ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಭದ್ರವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತೋರಿಸಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು; ತೋರಿಸಿಲ್ಲ.

ಇದೆಲ್ಲಾ ಆದರೂ ಮತ್ತೆ ಟೆಂಡರುಗಳನ್ನು ಕಾಲ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಯಾವ ಜನರು ಟೆಂಡರು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಯಾರ ಟೆಂಡರ್ ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಇದೆಯೆಂದರೆ 3ನೇ ಕಾಲಮ್ಮಿನಲ್ಲಿರುವವರು, ಅವರು ಎಂ. ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯನವರು. ಅವರದು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆ ಇದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಪೇಜು 42, 9ನೇ ಕಾಲಮ್ಮು. ಅವರನು ಲೋಯೆಸ್ಟ್ ಇದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕಾಲ್ ಮಾಡುವುದು ರೇಟ್ ಕಾಂಪಿಟಿಟಿವ್ ಇರಬೇಕೆಂತ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವುದು ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಯಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ಟೆಂಡರ್ ಓಪನ್ ಮಾಡಿದ ನಂತರ ವೈರ್ ಬರುತ್ತದೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. In words also, 40 ಅಂತ ಬರೆದು, ಅದು ತಪ್ಪು ಆಗಿದೆಯೆಂದರೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. 100 ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಆಮೇಲೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ರೂ. 40 ಇದ್ದರೂ ಇದು ಅನ್‌ವರ್ಕಬಲ್ ಹೇಗೆ? ರಾಕ್-ಫಿಲ್ಲಿಂಗ್ ವರ್ಕು 2 ಫೇಸಿನಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಫೇಸಿನಲ್ಲಿ 108, 2ನೇ ಫೇಸಿನಲ್ಲಿ 40 ಆಗುತ್ತದೆ. ಎರಡೂ ಒಂದೇ ಕೆಲಸ, ಎರಡನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇಜ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ 74 ರೂಪಾಯಿ ಪರ್ ಯೂನಿಟ್ ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ಅವರೇಜ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರ್ ಟೆಂಡರು 2 ಕೋಟಿ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. 40 ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದು ಅವರು ತಪ್ಪು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಪರಾಧ. ಇಂಥ ಅಂಡರ್ ಕೋಟಿಂಗ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಕಟ್-ಥ್ರೋಟ್ ಕಾಂಪಿಟಿಶನ್ ಮಾಡಿದರೆ, ರೂಲ್ಸ್ ಆಫ್ ರೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಶನ್ ಪ್ರಕಾರ ಅವರನ್ನು ಬ್ಲಾಕ್ ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದೆ. ಅಂಥವರಿಗೆ ಬ್ಲಾಕ್‌ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದು ಟೆಂಡರ್ ತಪ್ಪಿದ್ದರೆ next highest tender ನೋಡಬಹುದಾಗಿತ್ತು. 7 ಮಂದಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಟೆಂಡರು ಹಾಕಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಇನ್‌ವೈಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು 4 ಮಂದಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟು ಬಾಕಿ ಮೂರು ಮಂದಿಗೆ ಕರೆಯದೆ ಬಿಡುವುದೆಂದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರಿಂದ ಇಂಥ ಸಂಶಯವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು? ಸ್ಸ ಸಂಶಯ ನಿವಾರಣೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ (ಶ್ರವಣಬೆಳಗೊಳ).—ಆದ್ದರಿಂದ ಜುಡಿಶಿಯಲ್ ಎನ್‌ಕ್ವಯರಿ ಮಾಡಬೇಕು ಅಂತ ಹೇಳುತ್ತೀರ ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಮುಂದೆ ಇದೇ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಎಷ್ಟೋ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳ ನಡೆದು ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಲ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಅಬ್ಬಿಕೇಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲಾ ಡಿಪಾರ್ಟಮೆಂಟಿನವರು ಅಗ್ರಿಮೆಂಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂಬ ಲಯಬಿಲಟಿ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತೆ ಒಪಿನಿಯನ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಯಾರು ಯಾರೊ ಏನೇನೊ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀ ತುಕೋಲ್‌ರವರು ಅಬ್ಲಿಗೇಶನ್ ಇದೆ ಅಂತ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಲ್ ಒಪಿನಿಯನ್ನೂ ಗೊತ್ತಾಗವುದಿಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಇನ್ನೂ ಕ್ಲಾರಿಫಿಕೇಶನ್ ಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಯುಮೆಂಟುಗಳನ್ನೂ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ. ರೇಟು ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಿಮೆಂಟಿಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮುಂದೆ ಈ ರೇಟುಗಳು ಟ್ರಿಬ್ಯುನಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ, ಇದು ಅರ್ಬಿಟ್ರರಿ ಪಾಯಿಂಟಲ್ಲ ಅಂತ ಎಲ್ಲರೂ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟೇರಿಯಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅವುೇಲೆ ಏನು ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟರೊ. ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ ಹತ್ತಿರ ಹೋದಾಗ ಅಡ್ವೊಕೇಟ್-ಜನರಲ್ ಇದೇ ರೀತಿ, ಜೂರಿಸ್ಡಿಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಆರ್ಗುಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿ ನಿರ್ಣಯವಾಗಿದೆ. ರೇಟುಗಳು ಫಿಕ್ಸ್ ಆದಮೇಲೆ ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಶನ್ನಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಜೂರಿಸ್ಡಿಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಹೇಗೆ ಅವಾರ್ಡ್ ಕೊಟ್ಟರು ? ಜಜ್ಮೆಂಟ್ ಕಾಪಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಎಂತಹ ಜಜ್‌ಮೆಂಟು ? ಯಾವ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಶನ್ನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಯಾವುದೂ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿಬಿಟ್ಟರು—13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು ಅಂತ. 13,97,585 ರೂಪಾಯಿ ಎಷ್ಟೊಂದು ಐಟಮ್ಮುಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿಲ್ಲ. ಅಡ್ವೋಕೇಟ್-ಜನರಲ್ಲರು ಅವರಿಗೆ ಜೂರಿಸ್ಡಿಕ್ಷನ್ ಇಲ್ಲ ಅಂತ ಆರ್ಗ್ಯೂ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಬಾರದು ಅಂತ ಹೇಗೆ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟರೊ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೋರಯ್ಯ-ಬಸವಯ್ಯ ನವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗಿದ್ದರು. ಇದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ 13 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೋರ್ಟಿಗೆ ತಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ ಏನಾಗುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನೆ ಕೈ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಡ್ವೋಕೇಟ್ ಜನರಲ್ ಮತ್ತು ಲಾ ಸೆಕ್ರೆಟರಿ ಒಪಿನಿಯನ್ ಕೊಟ್ಟು, ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಯಾವಾಗ ವಾದ ಮಾಡಿದ್ದಾರೊ, ಆ ವಾದಕ್ಕೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟದ್ದು ಶುದ್ಧ ಅನ್ಯಾಯ. ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು, ಸರಕಾರದವರು ಕೂಡಿ ಜನತೆಗೆ ಹಜಾಮತ್ ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಗಿದೆ.

SRI C. J. MUCKANNAPPA.—Is it parliamentary ?

MR. SPEAKER.—The Hon,ble Member Sri C. J. Muckannappa, asks whether the word used by him is parliamentary or not. What is hls opinion ?

ಶ್ರೀ ಅಣ್ಣಾರಾವ್ ಗಣಮುಖಿ.—ಇಬ್ಬರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲ ಜನತೆಯ ಹಣ (ಎಂದರೆ ಪೀಪಲ್ಸ್ ಮನಿ) ಮುಂಡನವಾಗಿದೆ.

ಅದರಿಂದಾಗಿ ತಾರಾಪುರವಾಲಾ ಅವರೊಡನೆ ನೆಗೊಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಿಗೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಯಾವ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ನೆಗೋಷಿಯೇಟ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿರಿ, ಏನಾದರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಿಂತಹ ತಳಹದಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಾ ? ಆದೆಲ್ಲಾ ಬಿಟ್ಟು ಬರೀ ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ನೆಗೊಸಿಯೇಟ್ ಮಾಡಿದರು ಅದಕ್ಕೆ ನೀವು ಸಿಗ್ನೇಚರ್ ಹಾಕಿದಿರಿ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವೈಟ್ ಪೇಪರ್ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

2-30 P.M.

†ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್ (ಶಿರಹಟ್ಟಿ).—ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ 1964-65ನೆ ಇಸವಿಯ ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜನ್ನು ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯವನ್ನು ಮಂಡಿಸುವಾಗ ಅಥವಾ ಇದನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವಾಗ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಬಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಆಗು ಹೋಗುಗಳನ್ನೂ ಕೂಡ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಮುಂಖಾಂತರವಾಗಿ ಈ ಸಭೆಗೆ ತೋರಿಸಿ

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ)

ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಈ ವರ್ಷ ತಮ್ಮ ಚಾತುರ್ಯದಿಂದ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚುವರಿಯನ್ನು ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಇದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಅಂದುಕೊಂಡಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ನೌಕರರಿಗೆ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನಕ್ಕೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಪರಿಹಾರಕ್ಕಿಂತಲೂ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕನಿಕರ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಮುಗ್ಗಟ್ಟಿನ ಸಲುವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗತಕ್ಕ ಖರ್ಚನ್ನು ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರೆ ಇದು ಒಂದು ಖೋತಾ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಆಗುತ್ತದೆ, ಇದನ್ನು ಯಾವ ಲೆಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಯಾವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹಾಕುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ಸೇಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವೇಷನ್ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಚೆಕ್ ಪೋಸ್ಟ್ಸ್ ಹಾಕುವುದರಿಂದ ತಿಂಗಳು ಒಂದಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 3 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದರಲ್ಲೇ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದೇ ರೀತಿ ಬೆಳಗಾಂ, ಮಂಗಳೂರು, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ಎನ್‌ಫೋರ್ಸ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಿಗಿ ಮಾಡಿದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ವರಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ, 9 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಕಮರ್ಷಿಯಲ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇದ್ದದ್ದು ಹೋದ ಸಲ 11 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಯಿತು. ಈ ಸಲ 13 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಒಂದೂವರೆ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದೆ ಆದ್ದರಿಂದ ಸಂಶಯ ಪಡುವ ಕಾರಣ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್.—ಈಗ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ, ಈಗಿರುವುದನ್ನೇ ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತಂದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಬರುತ್ತದೆ, ಅದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆದಾಗಿ ಕೋರ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಸರಕಾರದವರು ಮೈಸೂರು ಹೈಕೋರ್ಟಿನ 15 (ಎ) ರೂಲನ್ನು ರಿಪೀಲ್ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಮುನ್‌ಸೀಫರನ್ನು ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರು ಟೆಂಪೊರೆರಿಯಾಗಿ ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಇರತಕ್ಕ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಮುನ್‌ಸೀಫರುಗಳನ್ನು ತುಂಬುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಗ ಇದ್ದ ಮುನ್‌ಸೀಫರನ್ನೇ ಪಿ. ಎಸ್. ಸಿ. ಅವರು ಲಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ನೇಮಕ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನೀಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬರಗಾಲದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 5-6 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ ಇದೇನೂ ಹೊಸದಲ್ಲ. ಬರಗಾಲದ ಸಲುವಾಗಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ತಾವು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಮತ್ತು ಸರ್ವೇ ವಗೈರೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಯಾವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬರಗಾಲ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಾ ಇದೆ ಅಂತಹ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅದು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ಬರದ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲು ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅಂತಹ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಇವತ್ತು ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿ ಮುಗಿಸಬೇಕಾದರೆ 10-18 ವರ್ಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ. ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಜನರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಕೂಡ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಬರಗಾಲ ಪೀಡಿತ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಈಗಿನಿಂದಲೇ ಸರ್ವೇ ಮಾಡಿಸಿ ಅದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಬರಗಾಲದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅಥವಾ ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ಜೀವದಾನ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಏನು ಬೇಕೋ ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ತಾವು ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ, ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿ ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇವೆ. ಹೊಳೆಗಳು ಹರಿಯುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವುಗಳಿಂದ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ಇಲ್ಲ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಯಾವ ರೀತಿ ಬರಗಾಲವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುತ್ತೀರೋ ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕಾರು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೆ ಬರಗಾಲ ಬರುತ್ತಾ ಇದೆ. 7-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಇದೇ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ತುಂಗಭದ್ರಾ, ಮಲಪ್ರಭಾ ನದಿಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ನೀರು ಸುಮ್ಮನೆ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೂ ಬಾರದೆ ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸೇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಆ ನದಿಗಳಿಂದ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ತರಹ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬರಗಾಲವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲಿಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉಪಾಯ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡ ಸ್ಕೀಂ ಮಾಡದೇ ಇದ್ದರೂ ಪರವಾಗಿಲ್ಲ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ತಾವು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇರುವ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟು ಮುಂತಾದುವುಗಳು ಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಪ್ರಚಾರವಾಗಿದೆ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೋದ ಕಡೆಯಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ, ಸಾವಿರಾರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿನ ಜನರು ಆ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಕೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಹಾಕಿದ ಅರ್ಜಿಗಳು ಏನಾದವು ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಮಾಹಿತಿ ಇಲ್ಲ, ಇದನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ.

ಇವತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಜನ್ನಿದೆ, ಅಲ್ಲಿನವರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಜನ್‌ಗಳಿಗೆ ಪತ್ರ ಬರೆದರೆ ಜವಾಬೂ ಇಲ್ಲ, ಸರಿಯಾಗಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ, ಸಿಗ್ಗಾಂನಿಂದ ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವರದಿಂದ ಮೈನ್‌ಲೈನ್ ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ದಿವಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದೆವು. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ 6 ತಿಂಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಜನ್ನಿನವರನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ 3 ವರ್ಷ ಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಎರಡು ಕಡೆ ಇರುವವರೂ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ಸ್, ಒಂದೇ ವಿಧವಾದ ಅರ್ಹತೆಯುಳ್ಳವರು. ಹೀಗಿರುವಾಗ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರು ಒಂದೊಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಇದರಿಂದೇನು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ? ನಾವು ಎರಡು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಿಕ್ಕಿಕೊಂಡು ಒದ್ದಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡಿವಿಜನ್ನಿನಿಂದ 11 ಮೈಲಿಗಳಿರುವ ಗುಡಿಗೇರಿಗೆ ಲೈನ್ ಹಾಕಿ 6 ಮೈಲಿ ಇರುವ ಕಡೆಗೆ ಮುಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಕಾರ್ಯ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ. ಚೀಫ್ ಇಂಜನಿಯರು ಮತ್ತು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗ್ ಇಂಜನಿಯರುಗಳ ಆಫೀಸಿಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಬರೆದರೂ ಒಂದಕ್ಕೂ ಉತ್ತರ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಹೇಗಿದೆ ಆಡಳಿತ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುವುದು ಹೇಗೆ? ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಜನ್ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿಗಾವಹಿಸದಿದ್ದರೆ ರೈತರಿಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನೇ ಸ್ವತಃ 78 ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಡಿಪಾಜಿಟ್ ಕೊಡಲು ಆಫೀಸಿಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಕೊಡುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನೌಕರರಿದ್ದರೆ ರೈತರು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಮಾಚಾರ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಕಡೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೇಲಿಂದಮೇಲೆ ಹೇಳುವುದು ಲಂಚದ ವಿಚಾರ. ಸಬ್‌ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ಹಗಲು ದರೋಡೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಾಗದ ನೋಂದಣಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಸೇಕಡ 10 ರಷ್ಟು ರೊಕ್ಕ ಕೊಡಬೇಕು. ಇದು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ಇದನ್ನು ಈ ಇಲಾಖೆಯ ಮುಖ್ಯಾಧಿಕಾರಿಗಳಾದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿದರೆ ಅವರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ—ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿಲ್ಲ. ಲಂಚ ನಿರ್ಮೂಲವಾಡಬೇಕು, ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಸಬ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರರು ಲಂಚದ ಅಪಾದನೆ ಅಥವ ಇತರ ಆಲಿಗೇಷನ್ಸ್ ಅವರ ಮೇಲಿದ್ದುದರಿಂದ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ತಿಳಿಸಿ ಅವರ ರಾಜೀನಾಮೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿತು. ಅದರ ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿ ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ 3 ವರ್ಷಗಳಾದಮೇಲೆ ಅವರು ಅಪ್ಲಿಕೇಷನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಸರ್ಕಾರ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿತು. ಎಷ್ಟೋ ಅಲಿಗೇಷನ್ಸ್ ಅವರ ಮೇಲೆ ಇದ್ದರೂ ಪುನಃ ನೇಮಕ ಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಕೇಸು ಮತ್ತೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಒಮ್ಮೆ ಒಂದು ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ರೀ ಓಪನ್ ಮಾಡುವುದು ಹೇಗೆ? ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋಗುವುದು ಹೇಗೆ?

(ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಕಾಶೀಮಠ್)

ಎಷ್ಟೋ ಮಂದಿಗೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. 3 ವರ್ಷಗಳಾದ ನಂತರ ರೀ ಇನ್‌ಸ್ಪೇಟ್ ಮಾಡುವುದು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರವಲ್ಲವೇ ? ಹೀಗಾದರೆ ಬೇಕಾದ ರೀತಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಇಲಾಖಾ ನೌಕರರು ಮನಬಂದಂತೆ ನಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದು ಇನ್ನೊಂದು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಅರ್ಹತೆ ಇರುವವರಿದ್ದರೂ ಅವರನ್ನು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯೇ ? ಈ ರೀತಿಯಾಗದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಆದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ ಸರ್ಕಾರಿ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯದಂತೆ ಮೊದಲು ನೋಡಿಕೊಂಡರೆ ಉಳಿದವರಿಗೆ ಅವೇಲೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದರೆ ಸರಿಹೋಗುತ್ತದೆ. ಮೊನ್ನೆ ವಿಜಿಲೆನ್ಸ್ ಕಮಿಟಿಗೆ ರಿಟೈರ್ಡ್ ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಹಾಕುವುದಾಗಿ ಗೃಹ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿದರು ; ನಾನ್-ಅಫಿಷಿಯಲ್ಸ್ ಆದಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಹೇಗಾದರೂ ಮಾಡಿ ಇರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಮೆಡಿಕಲ್ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಎರಡು ಇಲಾಖೆಗಳನ್ನು ಅಮಲ್ಗಮೇಟ್ ಮಾಡುವುದಾಗಿ 3 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಅವು ಬೇರೆಬೇರೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಬಡ್ಜೆಟ್ ಜೋತಾ ಆಗಲು ಇದೂ ಒಂದು ಕಾರಣ. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ಅನೇಕವೇಳೆ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಕೆ.ಎಂ.ಸಿ. ಆಸ್ಪತ್ರೆ ಎಂಬುದೊಂದಿದೆ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಹೋದರೆ 8 ದಿವಸಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಯುವವರು 4 ದಿವಸಗಳಲ್ಲೇ ಸಾಯುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಇದೆ. 250 ಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, 500 ಜನ ನರ್ಸುಗಳಿದ್ದಾರೆ. ಯೂನಿಸೆಫ್‌ನಿಂದ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಏನೇ ಆದರೂ ಜನರಿಗೆ ನೆಮ್ಮದಿಯಿಲ್ಲ, ಇದಕ್ಕೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕಟ್ಟಡಗಳ ವಿಚಾರ. 4 ಅಂತಸ್ತುಗಳ ಕಟ್ಟಡ ಕಟ್ಟಿದ 2-3 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸೀಳು ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಏನೆಂದು ಹೇಳೋಣ. ಈ ವರ್ಷ ಮಳೆ ಬಂದರೆ ಆ ಕಟ್ಟಡ ಏನಾಗುತ್ತದೋ ಎಂಬ ಭೀತಿ ಬರುತ್ತಿದೆ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆ ಏನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೇಳುವವರೇ ಇದ್ದಂತಿಲ್ಲ, ಡಿ.ಎಂ.ಎಸ್. ಯಾರು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೂವರೆ ವರ್ಷಗಳ ಕೆಳಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ದೂರು ಕೊಟ್ಟರೂ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಕ್ರಮಕೈಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾರು ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೂ ಗಮನ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಈಗಿರುವಂಥ ನೌಕರರನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತೀರಿ ! ಜನರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ಮಾತಿಗೇ ಗಮನ ಕೊಡದೆ ಈ ರೀತಿ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ ? ಫೋನ್ ಮಾಡಿದರೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡದಿದ್ದರೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡದಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರೈಮರಿ ಹೆಲ್ತ್ ಯೂನಿಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಔಷಧ ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕೇರ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಹಾಲಿನಪುಡಿ, ಸೋಜಿ ಮುಂತಾದುವು, ದಾನವಾಗಿ ಬಂದಿರುವ ವಸ್ತುಗಳು ಹೊರಗೆ ಹೋಗಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ ! ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ಕಾನೂನನ್ನು ರಚಿಸಿ ದಂಡ ವಿಧಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಸರಕಾರದವರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಈ ರೀತಿ ಔಷಧಿಗಳು ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಜನಕ್ಕೆ ಪ್ರಯೋಜನ ಹೇಗೆ ಸಿಗಬೇಕು. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಗಮನಿಸಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಸುಳ್ಳು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ನಿಜವೇ. ಆದರೆ ಅಂಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಆಯಾ ಇಲಾಖೆಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿವೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಾವು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಸುಮ್ಮನೆ ಸರಕಾರದವರನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ನಾವುಗಳು ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಲಿಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯ ಎಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಘಾಯದೆ (ಅಂಕೋಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಆಯವ್ಯಯದ ಅಂದಾಜುಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ನಾನು ನನ್ನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಟ್ಟಿಗಿರುವ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಬಹುವಾಗಿ ಕಾಡಿನ ಭಾಗಗಳೇ ಹೆಚ್ಚು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಶೇಕಡ 84ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯ ಪ್ರದೇಶವಿದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಯಲ್ಲಾಪುರ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೇ ಶೇಕಡ 92ರಷ್ಟು ಅರಣ್ಯಪ್ರದೇಶ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಗದ ಜನಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಲು ಭೂಮಿ ಸಿಗದೆ ಬಹಳ ನೋವುಂಟುಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನನ್ನ ಕಾನ್ಸ್‌ಟಿಟುಯನ್ಸಿ ಬಗೆಗೇ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಯಲ್ಲಾಪುರ ಹಾಗೂ ಮುಂಡಗೋಡ ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಫಾರೆಸ್ಟು ಭಾಗ ಬಹಳವಾಗಿದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. 1956-57ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲೇ ಅರಣ್ಯದ ಭೂಮಿಯನ್ನು ನೋಟಿಫಾಯ್ ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ರೈತರಿಗಾಗಿ ಬೆಳೆ ಮಾಡಲು ಕೂಡಲೇ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಜಮೀನು ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ಯಾವ ನೀತಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹಿಂದೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಸರಕಾರ ಅರಣ್ಯಭಾಗದ ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ; ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಯಾವ ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೂ ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಹಂಚುವುದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವಿಳಂಬವಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕೆಂದಿರುವ ಈ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 92 ಭಾಗ ಫಾರೆಸ್ಟು ಏರಿಯಾ ಇರುವ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗಗಳನ್ನಾದರೂ ಸಾಗುವಳಿಗೇಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದಾಗ ಭೂಮಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ 74835 ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ ಎಂದು ಉತ್ತರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಕಡೆ ಇರುವ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ ಸಿರಸಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 2728 ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಮುಂಡಗೋಡ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 11411 ಎಕರೆಗಳಿವೆ, ಹಳಿಯಾಲದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 3041 ಎಕರೆಗಳಿವೆ, ಅಂಕೋಲದಲ್ಲಿ 740 ಎಕರೆಗಳು ಇವೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲೂ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಆಹಾರಧಾನ್ಯ ಬೆಳಸಲಿಕ್ಕೆ ಕೊಡದೆ ಸರಕಾರ ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಹಾನಿ, ಜನತೆಗೂ ಹಾನಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಸರಕಾರ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕಂದಾಯ ಸಚಿವರು ಹಾಗೂ ಅರಣ್ಯದ ಸಚಿವರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಸಾಕಷ್ಟು ಭೂಮಿಯನ್ನು ಬೆಳೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಬಿಡಿಸಿಕೊಡುತ್ತೀರೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಸಂಗದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ Grasery of Kanara ಎಂದರೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಭತ್ತ ಬೆಳೆಯುವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಕಾರವಾರ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಹಳ ಹೆಸರುವಾಸಿಯಾದುದು. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವುದು ನೋಡಿ ಬಹಳ ದುಃಖವಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳ ಕಡೆಗೆ ನೋಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವಂತೆ 32 ಮೇಜರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಲ್ಲಿ 9 ಮೇಜರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು, 23 ಮೈನರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳು ಎಂದು ಇದೆ. ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಚಿಕ್ಕ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದೂಕೂಡ ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿಳಂಬ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಹಳಿಯಾಲದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗಡಿಯಾಳ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟು ಎನ್ನುವುದು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಇದ್ದರೂ ಅದು ಕಾರ್ಯಗತವಾಗದೇ ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬಂದರೂ ಸರಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ವಿಳಂಬವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಮೈನರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ಇಂತಹ ಮೈನರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತು ಮಾಡಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಭಾಗ ಬಹು ಹಿಂದುಳಿದಿದೆ. ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸ್ವಲ್ಪವೇ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು ಅಗತ್ಯ. ಇಂತಹ ಇರಿಗೇಷನ್ನಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಂದರೆ protected water Supply ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ದುಃಖದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಪೈಪಿನ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ನೀರಿನ ಸರಬರಾಜು ಇಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪಿ. ಫಾಯಡೆ)

ಇದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅತ್ಯಗತ್ಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದದ್ದು. ಹಳಿಯಾಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಬಹಳವಾಗಿದ್ದರೂ ಸರಕಾರದ ಕಣ್ಣಿಗೊಂದೂ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 10-12 ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಬಾವಿ ಇದೆ. ಇದರಿಂದ ನೀರನ್ನು ತೆಗೆದು ಕುಡಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ. ಬೇರೆ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ನೀರಿನ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ಬೇಗನೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಷ್ಟು ಕೊರತೆ ಇರವ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದರಕಡೆಗೆ ಲಕ್ಷ್ಯಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಿ.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಡಿ. ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳ ಕಡೆ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೆಲಸಗಳೇ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಗವರ್ನಮೆಂಟಿನವರು ಈಚೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಅಲ್ಲಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಟಾರ ರೋಡುಗಳಾಗಿವೆ. ಇನ್ನೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳಾಗಬೇಕಾಗಿವೆ. 61ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಹ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ಅಂಕೋಲ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಗುಂಡಬಾಳು ಪೂಲು ಕೊಚ್ಚಿಹೋಯಿತು. ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಫ್ಲಡ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ವಿಳಂಬವಾಗಿ ಅದರಿಂದ ಕಷ್ಟಗಳಾಗಿದೆ ಜನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈಗಲಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡಿಕೊಡಲು ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಶರಣಯ್ಯವಸ್ತ್ರದ (ಬಿಜಾಪುರ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ಈ ದಿವಸ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದರೆ, ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಂತದ ಜನತೆಯಮೇಲೆ ಕರಭಾರವಿಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿತಾಯದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ನಾಲ್ಕಾರು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

3-00 P.M.

ಇಂದು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೋಣ ನದಿ ಇದೆ. ಈ ದಿವಸ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 28,352 ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಸೌಳುಹಿಡಿದು ಬೆಳೆಗೇಡಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿರುವುದು ಕೇವಲ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಲ್ಲ. ಹೀಗೆ 7 ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಭೂಮಿ ಸೌಳು ಹಿಡಿದು ಬೆಳೆಗೇಡಾಗಿದೆ. ಜನರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಿಗೆ ಗುರಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಂದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಒಂದು ಸ್ಕೀಮನ್ನು 14 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಲಾಗಿರುತ್ತೆಂದು ನಮಗೆ ತಿಳಿದು ಬಂದಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಗ ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹೀಗೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ವರ್ಷ 28 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಭೂಮಿ ಯಾವ ಬೆಳೆಯನ್ನೂ ಕೊಡದೆ ಹಾಳುಬೀಳುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರು ಒಂದು ಗಾದೇ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ—ಅದೇನೆಂದರೆ: ದೋಣಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಜಮೀನು ಯಾವಾಗಲೂ ಫಲವತ್ತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ದೋಣಿ ದಂಡೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಾದರೆ ಓಣಿಯಲ್ಲಾ ಜೋಳ ಎಂದು. ನಾವು ಈ ದಿವಸ ಎಕರೆಗೆ ಎರಡು ಚೀಲ ಜೋಳದಂತೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ 28 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ 56 ಸಾವಿರ ಚೀಲ ಜೋಳವಾಯಿತು. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಕಿಮ್ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಿದರೇ ಚೀಲಕ್ಕೆ 50 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಬೆಲೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡರೂ 28 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆಯಿತು. ಈ ದಿವಸ ಇಂಥ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಕುಗ್ರಾಮವಿರತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ವರ್ಷಂಪ್ರತಿ 28—30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಬೆಲೆಬಾಳತಕ್ಕ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ರೈತನು ಹಾಳು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಹೀಗಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಬರತಕ್ಕ ವರಮಾನ ತಪ್ಪಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ದೇಶದಲ್ಲಿಯ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಿದೆ. ರೈತ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಇಷ್ಟು ಕಷ್ಟನಷ್ಟಗಳಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ವಹಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಉಂಟು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಈ ನದಿಗೆ ಹೊನವಾಡದ ಹತ್ತಿರ ಒಂದು ಬ್ರಿಡ್ಜು ಆಗಬೇಕಾಗಿದೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಭೂಮಿ ಸೌಳಾಗತಕ್ಕದ್ದೂ ಕೂಡ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಭೂಮಿಯು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ ತೋರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ವಿಚಾರ ಸರ್ವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೂ ತಿಳಿ

ದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದರ ಖರ್ಚೆಲ್ಲಾ ಸುಮಾರು 14—15 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರ. ಇದನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳೂ ಬರುವಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಲ್ಲಿ ಏನಿದ್ದರೂ ಬರಿ ಕೆರೆ, ಬಾವಿಗಳ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿ ಸೌಳಿನಿಂದ ಹಾಳಾಗುತ್ತಿರುವ 28 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕುಷ್ಠರೋಗಿಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ರೋಗದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಜನರು ನರಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರದ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲನಲ್ಲೇ ಸುಮಾರು 2,000ಕ್ಕೂ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಈ ರೋಗದಿಂದ ನರಳತಕ್ಕ ಜನಗಳಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ತಿಳಿಸಬಲ್ಲೆ. ಈ ರೋಗವನ್ನು ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಡಾಕ್ಟರು ಸಾಂಸರ್ಗಿಕ ರೋಗವೆಂದೂ, ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಅಲ್ಲವೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಾದರೋ ಒಂದು ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಟ್ಟಣ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನರು ತಿರುಗಾಡುವುದನ್ನು ಹೊರಗಿನವರಾರಾದರೂ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಕರುಣೆ ಬರುವಂಥಾದ್ದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರ ನಿವಾರಣೆಗೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು 10 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಒಂದು ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು ಇದನ್ನಿನ್ನೂ ಜಾಸ್ತಿಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೂ ಇದರ ಒಂದು ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕಾದ್ಯಂತವೂ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ನಾವು 1—2 ಆವರ್ತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಇನ್ನಾದರೂ ಬೇಗ ನಿರ್ಮೂಲಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಜನರಿಂದ ಏನು ಸಹಾಯ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಜನರು ತಾವಾಗೇ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಸಹಾಯ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಟ್ಟಣದಲ್ಲಿ ಈ ರೋಗವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತೊಡೆದು ಹಾಕಲು ಕೆಲವು ಜನರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ಒಂದೊಂದು ಚೀಲ ಜೋಳವನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲರೂ, ಜಿ. ಎನ್. ಪಾಟೀಲರೂ ಒಂದೊಂದು ಚೀಲ ಜೋಳವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಡಾಕ್ಟರ ಕಡೆಗೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಇನ್ನು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ದವಾಖಾನೆ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕದಿದೆ. ಆಪರೇಷನ್ ವಗೈರೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಲು ಅಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ದುಡ್ಡಸ್ಥರಾದರೆ ದೂರಹೋಗಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ಬಡವರಿಗೆ ದೂರಹೋಗಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಇದೊಂದು ದೊಡ್ಡ ಐತಿಹಾಸಿಕ ಪಟ್ಟಣ ಎಂದು ಬೇರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ದವಾಖಾನೆಯನ್ನು ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಹಸ್ರಾರು ಅರ್ಜಿಗಳು ಪೆಂಡಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿವೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅವನ್ನು ಮುಫತ್ತಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಟ್ಟ ಹಣದಿಂದ ರೈತರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ತರಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ್ ಮತ್ತಷ್ಟು ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸುಮಾರು 1,600 ಅರ್ಜಿಗಳು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗಾಗಿ ಬಾಕಿ ಇದ್ದರೆ, ಕಳೆದ ಸಾರಿ ಕೇವಲ 400 ಜನ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ರೈತರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ವರ ಇದು ಎಂದು ಅನಾದರಣೆಮಾಡಿದೆ ಅಮಲನಲ್ಲಿ ತಂದಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಕೆರೆಗಳ ಯೋಜನೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸಿಂಧಗಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಕೆರೆಗಳ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆರೆಗಳ ಪ್ಲಾನು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳು ತಯಾರಾಗಿದ್ದರೂ ಅವು ಸರ್ಕಾರದ ಹತ್ತಿರವಿದ್ದರೂ ಎಷ್ಟೋ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸ ಆಗಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಆ ಕೆರೆಗಳ ಪ್ಲಾನ್ ಮತ್ತು ಎಸ್ಟಿಮೇಟುಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೆ ಸರ್ಕಾರ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೀರಾವರಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಜಾಗ್ರತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಾಬಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣವನ್ನು ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಂಡಿಂಗ್ ವಿಷಯ. ಇದು ಬಹಳ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಕೆಲಸ. ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಈ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿ ರೈತರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ಅಭಿನಂದನಾರ್ಹರು ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಒಂದು ಜಮೀನು ಕಿಮ್ಮತ್ತು 1,120 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಬಂಡಿಂಗ್ ಹಾಕಿರುವ ಭೂಮಿಯ ಕಿಮ್ಮತ್ತು 1,400 ರೂಪಾ

(ಶ್ರೀ ಶರಣಯ್ಯವಸ್ತ್ರದ)

ಯಿಗಳಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಆಗಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರಿಂದ ತೆರಿಗೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುವು ದರಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಪರಾಂಬರಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರತಕ್ಕ ಅನಾನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಪ್ತರ ವಿಷಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವ ಅಂಶವನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಏಕೆಂದರೆ ದೇಶ ಒಂದು ಸ್ವಾತಂತ್ರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಅನೇಕ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿಯೂ ಕಷ್ಟಗಳಿಗೀಡಾದಂತಹವರು ಅನೇಕ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಉದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತೆ ಕೆಲವರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಿರುವ ಅನೇಕ ಜನರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಸಾರಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಇದನ್ನು ಗಮನಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯ ಕಡೆ ಇದುವರೆಗೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಇಡೀ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ರಾಜಕೀಯ ಸಂತ್ರಸ್ತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಗಳೇನು, ಅವರಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಿಗಬೇಕು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸ್ಕೀಮು ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಕೂಡಲೇ ಅವರಿಗೆ ಖಾಯಂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಮುಂಬೈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಿಳಿಗಿರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಲಿಫ್ಟ್ ಇರ್ರಿಗೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂ ಎಂದು ಇತ್ತು ಅದು ಈಗ ಬಂದು ಆಗಿದೆ. ಅದು ಎಂಟು ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆ. ಇದರಿಂದ ಸಹಸ್ರಾರು ಎಕರೆಗಳಷ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಕರ್ಯವುಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಾವೇ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದು ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದು ಅಮಲಿನಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮಳೆಯಿಂದಾಗಿದೆ. ಅಕ್ಕ ಪಕ್ಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದೆಹೋಗಿದೆ. ಕೆರೆ ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಕಾಮಗಾರಿಗಳು ಸಹ ನಿಂತುಹೋಗಿವೆ. ಇದರಿಂದ ಅನೇಕರು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೆರೆ, ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಏನೊಂದು ಅನ್ಯಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ—ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟುತ್ತೇವೆಂದು ಆಶ್ವಾಸನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ 3 ಜನರು ಮಹಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಶ್ರೀಮಾನ್ ಕಂಠಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ ಇವರು ಮೂವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅದು ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರನ್ನು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಇನ್ನು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಂಡು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ (ಯಲ್ಬುರ್ಗ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1964-65 ನೇ ಇಸವಿಯ ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವೊಂದು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಯಪಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದಂಥ ಪ್ರಶ್ನೆಯೆಂದರೆ ಒಂದು, ಅದು ರೈತರ ಪ್ರಶ್ನೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ರೈತ. ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿಚಾರಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡುತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ರೈತರು ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸ್ವತ್ತು ಇದ್ದಹಾಗೆ. ಆದರೆ ಅವರ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಮುರಿದುಹೋಗುವ ಹಾಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಅವನು ಸಾಲದಿಂದ ಮುಕ್ತನಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೆ ಆರಂಭ ಮಾಡುವುದ

ಕ್ಕಾಗಲೀ, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಗಾಗಲೀ ತನ್ನ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವನಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾಲವೇ ಶೂಲವೆಂದು ಹೇಳುವ ಹಾಗೆ ಯಾರು ಸಾಲಗಾರರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೋ ಅಂತಹವರು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಬಲ್ಲರು. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ರೈತರ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಲವಿದೆ, ಅವನನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಸಾಲದಿಂದ ವಿಮುಕ್ತನನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಅವನು ಒಕ್ಕಲುತನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಏನೇನು ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸುಲಭ ಕಂತುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮತ್ತು ಯಾವ ರೀತಿ ಬೀಜ ಮತ್ತು ಗೊಬ್ಬರ ಮುಂತಾದುವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು—ಇವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ರೀತಿಯಾದಂಥ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಇನ್ನು ಕೂಲಿಗಾರರ ವಿಷಯ. ಇವರೇ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಡುಬಡವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಅವರು ದರಿದ್ರತನ ಅಜ್ಞಾನಗಳಿಂದ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹವರ ಅಜ್ಞಾನತನದಿಂದ ಅವರನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಏನು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂದು ನೋಡಿದಾಗ ಆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಅವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದಹಾಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕನೆಯ ದರ್ಜೆ ಎಂದು ಇರುವ ಆ ದರ್ಜೆಯ ನೌಕರರೇ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರತಕ್ಕವರೇ ಅವರು. ಅಂತಹವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ವೇತನ ಡಿ. ಎ. ಕೊಡದೇ ಹೋದರೆ, ನೌಕರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾನತೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಅತೃಪ್ತಿ ಹುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಹತ್ತರಷ್ಟು ಅಥವಾ 10ಕ್ಕೆ ನೂರರಷ್ಟು ಸಂಬಳ ಸಾರಿಗೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದ್ದರೆ ನೌಕರ ವರ್ಗದವರಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಸೇವೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಅವಕಾಶ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ? ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಈಗ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥವನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಬೆಲೆಗಳು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿವೆ. ಅದೇ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೊಸ ಕರಗಳನ್ನು ಹಾಕಕೂಡದು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿಯವರು ಇತಿಹಾಸ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾದ ದಾಂಡಿಉಪ್ಪಿನ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಒಂದು ನಿದರ್ಶನವನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವಾಗಲೂ ಜೀವನ ಪದಾರ್ಥಗಳ ಮೇಲೆ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕರ ಹಾಕಕೂಡದು ಮತ್ತು ಅವರ ಮೇಲೆ ಆ ರೀತಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದಹಾಗೆ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲಿ ಬರಗಾಲ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿವೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬಾವಿ ಮತ್ತು ಕೆರೆ ಮೊದಲಾದುವುಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೈದು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳು ಎಂದರೆ ಲಿಂಗಸುಗೂರ, ಕುಷ್ಟಗಿ, ಯಲಬುರ್ಗಿ, ಸಿಂಧನೂರು ಮತ್ತು ಕೊಪ್ಪಳ, ಗಂಗಾವತಿ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗುತ್ತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡು ಅಲ್ಲಿನ ಜನಗಳಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಅನೇಕ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗಳು ಆಗಬೇಕಾದ ಪ್ರಸಂಗ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಾಲೆಗಳು ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿದ್ದರೆ ಕಟ್ಟಡದ ಕೊರತೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕಟ್ಟಡಗಳಿದ್ದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಾವ ಇದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕಟ್ಟಡಗಳ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆಯನ್ನೂ ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಖಾತೆಯವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದವಾಖಾನೆಗಳ ವಿಷಯ. ಈ ದವಾಖಾನೆಗಳು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ಒಂದೂ ಎರಡು ಈ ರೀತಿ ಇವೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇರುವ ದವಾಖಾನೆಗಳಲ್ಲೂ ಸಹ ಡಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಕಡಿಮೆ ಇದೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದರೆ ಔಷಧಿಗಳಿಲ್ಲ. ಇಂಥಾ ಅವ್ಯವಹಾರ ಏನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

(ಶ್ರೀ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ)

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಕೊಪ್ಪಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ 35-40 ಹಳ್ಳಿಗಳು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಡೆಯಾದುವು. ಆ ಹಳ್ಳಿಗರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಈ ವರಿಗೂ ದೊರೆಕಿಲ್ಲ. ಈಗ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 27 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಅದರಲ್ಲಿ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ 10 ಸಾವಿರ ಕಿಲೋವಾಟ್ಸನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕೊಪ್ಪಳ, ಯಲಬುರ್ಗಿ, ಲಿಂಗಸುಗೂರು ಈ ಪ್ರದೇಶದ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸುಮಾರು 700-800 ಜನಗಳು ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಸರ್ವೆಯನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಸಮಧಾನ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರೆ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಇಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರಧಾನ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬ ಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕೆಲವೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದಿ ದ್ದೇನೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸುಮಾರು 15 ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದನ್ನೂ ಇದುವರೆಗೂ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಹಾಗೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ, ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರು ಕೈರಾಸವನ್ನು ಕಾಣಬ ಹುದು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅಂಥಾ ಪ್ರಕರಣಗಳನ್ನು ತೀವ್ರವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದ ಪ್ರಕರಣಗಳೇನಿವೆ ಅವುಗಳನ್ನು ತೀವ್ರ ವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಪ್ರಕರಣಗಳ ಪೈಕಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವುಗಳು ಇವೆ ; ರೆವಿನ್ಯೂ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥವುಗಳು ಇವೆ. ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಗೆ, ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಹಾಲಿನ ಮಡಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವುಗಳು ಇರುವುವು, ಇವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆಯನ್ನು ಏತಕ್ಕೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಈಗ ಅವುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳು ತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆಗ್ರಹದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ರಕ್ಷಣಾ ನಿಧಿಯನ್ನು ಅನಧಿಕೃತವಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪ್ರಕರಣಗಳು ಕೆಲವು ಇವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆಯೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಸಹ ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಲಂಚಗುಳಿತನದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರೆಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬ ಯಸುತ್ತೇನೆ. ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಯಾರಾದರೂ ಪೋಲೀಸಿನವರಿಗೆ ಒಂದು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದು ಪೋಲೀಸ್‌ಸ್ಟೇಷನ್ನಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟರಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಲಂಚವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಇಲ್ಲದೆ ಹೋದರೆ ಅವರು ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟರು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕೇಸುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪಾರ್ಟಿಗಳಿಂದಲೂ ಲಂಚವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅವರೇನಾದರೂ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ಹೋದರೆ ಯಾರು ಹೆಚ್ಚು ರೊಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಅಂಥವರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಪರಾಧಗಳ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಲಮುಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾದಂತಹ ಕೃತ್ಯಗಳು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿ ಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಪೋಲೀಸಿನವರಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಪೋಲೀಸಿನವರು, ಶಿಪಾಯಿಗಳೇನಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ ಪಗಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಬ್ ಇನ್‌ಸ್ಪೆಕ್ಟರು ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪೋಲೀಸು ಆಫೀಸರುಗಳೇನಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚು ಲಂಚ ವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚು ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಪೋಲೀಸು ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಪೋಲೀಸ್

ಕಾನ್‌ಸ್ಟೇಬಲ್‌ಗಳೇನಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಪಗಾರವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ (ಸಂಕೇಶ್ವರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, 1964-65ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಜೆಟ್ಟನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ನಾನು ಒಂದೆರಡು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ಕಾನೂನು ಬರುವುದು ಒಂದು ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತೊಂದು. ಹೀಗಾಗಿ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಆಫೀಸರು ಕಾನೂನು ಅಮಲಬಜಾವಣಿಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿದ್ಯಾ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಹೆಲ್ತ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟಿಗೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ದವಾಖಾನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ನರ್ಸುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿರುವುದಿಲ್ಲ, ಡಾಕ್ಟರುಗಳಿದ್ದರೆ ನರ್ಸುಗಳು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ರೋಗಿಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಔಷಧಿಗಳು ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಆದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನ ದೊರೆಯದೇ ಹೋದರೆ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕಾನೂನುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಿಯಾಗಿ ಅಮಲಬಜಾವಣಿ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೂ ಕೂಡ ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಯಾವರೀತಿಯ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ. ಈ ದೆಸೆಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಅಪಪ್ರಚಾರ ಆಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆಯೇನೋ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಂಥಾ ಕೇಸುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವರಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಿಡ್-ಡೇ ಮೀಲ್ಸ್ ಎಂದು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಈ ಮಿಡ್-ಡೇ ಮೀಲ್ಸ್‌ಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಓಣಿ ಓಣಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಂದ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ವಸೂಲುಮಾಡಿದ ಹಣ 5 ರೂಪಾಯಿ ಕೂಡ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಷ್ಟೊಂದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವಾಗ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಧ್ಯಾನ್ಹದ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಉಪಹಾರಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಜನಗಳಿಂದ 5 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡತಕ್ಕ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆಯೇ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ನಾವು ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡುವಾಗ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಇಂಥಾ ದುಡ್ಡನ್ನು ವಸೂಲುಮಾಡತಕ್ಕ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಹರಿಜನರ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯ್ಯಲ್ಲೇ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ. ಬೇರೆಯವರ ಮಕ್ಕಳ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಅಂಥಾ ಡಬ್ಬಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ ? ಹೀಗಾದರೆ ಹರಿಜನರನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೆಳಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಯ್ಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಿಡ್-ಡೇ ಮೀಲ್ಸಿಗಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಅವಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಡತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಬಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನೀರಾವರಿಯ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಶರಾವತಿ ಮುಂತಾದ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೇನೋ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಆದರೆ ನೀರಾವರಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಹೋದವರ್ಷ ಎಂದರೆ 1963-64ನೇ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ 19 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ನೀರಾವರಿ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳ ಸಲುವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನನಗಾದರೂ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಆ ಸೌಕರ್ಯ ಜನತೆಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ)

ಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೇ ಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ರೈತರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ತಗಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಯಾವರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂಬುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ದಯವಿಟ್ಟು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಎಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಕಡೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಸೆಂಟ್ರಲ್ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಉಗಾರ್ ಸಕ್ಕರೆ ಕಂಪೆನಿಯಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. 19 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ.—ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಬ್ಯಾಂಕಿನಿಂದ ಕೊಟ್ಟ ಹಣಕ್ಕೆ ರೈತನಿಗೆ ಏನು ಬಡ್ಡಿ ದರ ಬೀಳುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸ್ವಂತ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಕೊಡಿಸುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರಿಗೆ ಇರುವ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ, ಅವನಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು, ಕಷ್ಟವನ್ನು ದೂರ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸ; ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕೆ ಗತಿ ಇಲ್ಲ. ಹರಿಜನರಿಗೆ ನೂರಕ್ಕೆ 18 ಭಾಗ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆ. ಆದರೆ ಒಕ್ಕಲುತನದಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಏಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ? ಆ ಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರತಿಲ್ಲ. ಆ ಜನರಿಗೆ ಬಾವಿಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಚೌಕಾಸಿ ಕೂಡ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಹರಿಜನರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಯೋಜನೆಗಳು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್, ರೆವೆನ್ಯೂ, ಎಜುಕೇಷನ್ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಎಲ್ಲ ಇಲಾಖೆಗಳಿಗೂ ಸೇರಿವೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಹಣವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇಲಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯೋಗ ಆಗುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಮಾಡದೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗೂ ಉಪಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿಯೇ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಮಲ್‌ಬಜಾವಣಿ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಏಳುಸಾವಿರ ಜನ ಕಸ ಗುಡಿಸುವವರನ್ನು ಉದ್ದೇಶಿಸಿ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರ ಆಗಿಲ್ಲ, ಅದು ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಸಹಕಾರದ ವಿಚಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಜಾಯಿಂಟ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಏನೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹದಿನೈದು ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲಾದರೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಆಗ ಸರ್ಕಾರ ಹೇಳಿದುದನ್ನು ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ನಾನು ತಯಾರಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರೇನೋ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದೊಳಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ತಾಳಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು, ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ವಿನಯದಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಏಳು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಹೀಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಲಿಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಇಂಥವರ ಮೇಲೆ ಯೋಗ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿರಿ ಮತ್ತು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅನ್ಯಾಯವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಗೋಕಾಕ ತಾಲ್ಲೂಕ ಮತ್ತು ಸೌಂದತ್ತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪೂರ್ವಭಾಗದಲ್ಲಿ ದುಷ್ಕಾಲ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಆ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವ ಹಾಗೆ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಅದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಬಜೆಟ್ಟಿನೊಳಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ವಿನಂತಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಇಡೀ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಹಣವನ್ನು ಇಟ್ಟಿರುತ್ತೇವೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೆ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ.—ಬರಗಾಲದ ಕಾಮಗಾರಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಹಣ ಎಂದು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹಳ್ಳಿಗಳ ಕಡೆ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿ ಐದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಐದು ಮೈಲಿ ರಸ್ತೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದರೊಳಗೆ ಹಿಂದೆ ಮಾಡಿದ್ದ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿಯಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ದುಡ್ಡೆಲ್ಲ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೇ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ದಯವಿಟ್ಟು 25 ಮೈಲ ಯಾದರೂ ರಸ್ತೆ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಆ ರೀತಿ ಯೋಜನೆ ಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರತಿಸಲವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜವನ್ನು ಕೊಡು ತ್ತದೆ, ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಯಾವ ಯಾವ ಆಫೀಸರ ಕಡೆ ರೈತರು ಓಡಾಡಬೇಕೋ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ತಹಸೀಲ್ದಾರರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ, ಅಸಿಸ್ಟೆಂಟ್ ಕಮಿಷನರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕೇ, ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮಿಷನರ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗ ಬೇಕೇ ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆಲ್ಲ ತಿಳಿದು ಅಲ್ಲಿಂದ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಬರಬೇ ಕಾದರೆ ಅವಧಿ ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಗೊಬ್ಬರ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ, ಬೀಜ ಸರಿಯಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಉತ್ಪನ್ನ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸ್ಪೆಷಲ್ ಸ್ಕೀಮನ್ನು ಮಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ರೈತನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಇವು ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮತ್ತು ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂದರೆ ನೂರಾರು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬೀಳುತ್ತದೆ. ಅಗಲೂ ಕೂಡ ಜನರಿಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ಬಹಳ ಕೆಡಕು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗುವುದರಿಂದ ರೈತನು ಆಫೀಸಿಗೆ ತಿರುಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಿವೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಇಂತಿಷ್ಟು ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಕೊಡು ತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ರೈತರು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗ ಇರುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲ್ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಇರುವಂಥ ಪದ್ಧತಿ ಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ದೇವರೇ ಪಾರು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.? ಒಂದೊಂದು ಹಾಸ್ಟಲಿನಲ್ಲ 25 ಹುಡುಗರಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಏನೇನೂ ಸಾಲದು. ಅದರಿಂದ ಹರಿ ಜನರಿಗೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿವರ್ಷ ಹುಡುಗ ರನ್ನಾದರೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರು ಯಾವ ಉದ್ಯಮವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥರು. ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಿವೆ. ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಒಂದು ಹಾಸ್ಟಲಿಲ್ಲ; ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಇಲ್ಲ. ದಯವಿಟ್ಟು ನೂರು ಮಂದಿಗೆ ಆಗುವಂಥ ಹಾಸ್ಟಲನ್ನು ತೆಗೆಯುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆಯದಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ತಿಂಗಳಿಗೆ 40 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ ಕಾರದವರು 25 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನೂ ಹರಿಜನ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೇತನವಾಗಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 25 ರೂಪಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ಬಡ ಹರಿಜನ ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಾಲೇಜು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಕಷ್ಟವಾಗು ತ್ತದೆ. ಆದಕಾರಣ ಅವರು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೇತನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ತತ್ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿವೇತನ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುತ್ತದೆ. ಎಂಭತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಬೆಳಗಾವಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಸ್ಟೆಲು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ

(ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆ)

ದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ 100 ಜನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಅ ಲ್ಯಾಪ್ಸ್ ಆಗುವ ಹಣದಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಒಂದು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಹರಿಜನರ ಹಾಸ್ಟೆಲನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಮನೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಸರಕಾರದವರು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗಾಗಿ ಮನೆಗಳನ್ನು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮೂಲಕ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು, ಆ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಸೇಕಡ 90ರಷ್ಟು ಷೇರು ಬಂಡವಾಳ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಸರಕಾರದವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಬಂಧವಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಕೊಡುವಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಗ ಅದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶಮಾಡಬೇಕು. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಹಣ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಅದು ಬೇಗ ದೊರಕುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿರುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ. ಅವರ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯ ಪ್ರಕಾರ ಅವರಿಗೆ ಬಡ್ತಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ದಯೆಯಿಟ್ಟು ಹೊರಗಿನಿಂದ ಬಂದಿದ್ದಾರೆಂದು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆ ಇರಬಾರದು. ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿರುವುದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಹರಿಜನರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ಸುಪ್ರೀಮ್ ಕೋರ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ತನಕ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಸಾರಿಯಾದರೂ ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿ ಅವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಸಂಬಂಧವಾದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಬಾರದು. ಇವರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ವಿಶೇಷ ಯೋಜನೆ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿ ಇವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—May I know how much time will be required by the Hon'ble Minister for his reply? I find a large number of Members desirous of participating. I would like to adjust the work.

Sri B. D. JATTI.—I would require 1½ hours, Sir. On behalf of all the Ministers I will be replying to the general debate. When individual demands are taken, the other Ministers will participate.

Mr. SPEAKER.—I find that there are many Members desirous of participating. I am suggesting that we will sit to-morrow at 8.30 A.M. and also at 3.00 P.M.

Sri B. D. JATTI.—The Members must be considerate.

Sri ANGADI CHANNABASAPPA (Hadagalli).—I want to know whether it is possible for the Finance Minister to keep the House—to maintain quorum?

Sri B. D. JATTI.—It depends upon all the Members and also of us.

Mr. SPEAKER.—It is not the responsibility of any one individual member. I find that many members are desirous of participating. If they are sincere, I want to put it to the test.

Sri ANGADI CHANNABASAPPA.—It is the duty of the Government to keep the quorum.

Mr. SPEAKER.—I can co-operate with the Members. I will ask the House to assemble in the morning. If there is no quorum, I will go. Then I will know what to do in future. I will go through the experiment. If the members assemble and maintain quorum I will carry on the business of the House. We will assemble to-morrow at 8-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಏನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದಿಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರದೆ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆಯವರು ಹರಿಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸುಬಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಲೂ ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಕಲಿಸತಕ್ಕ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಜನರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ಕೂಲು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಷನಲೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರೀತಿ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ... ತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ರಾನ್ ... ಷ್ಟಪಡು ಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವ ... ಏನೇನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗ ... ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ... ವಹಿಸಿಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ

Sri ANGADI CHANNABASAPPA.—It is the duty of the Government to keep the quorum.

Mr. SPEAKER.—I can co-operate with the Members. I will ask the House to assemble in the morning. If there is no quorum, I will go. Then I will know what to do in future. I will go through the experiment. If the members assemble and maintain quorum I will carry on the business of the House. We will assemble to-morrow at 8-30 A.M.

ಶ್ರೀ ಟಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯದ ಪಟ್ಟಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರನೇಕರು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಕಾಲ ಬಹಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾದುದರಿಂದ, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಮಾತನಾಡಬೇಕು, ಏನನ್ನು ಬಿಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ಮಾತನಾಡಲು ನನಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನನಗೆ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ಮಿಕ್ಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಿಗೆ ಬಿಡಬೇಕೆಂದಿಚ್ಛಿಸಿದ್ದೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ದಿನ ದಿನಕ್ಕೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯುವುದು ಹಾಗಿರಲಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಕೈಸೇರದೆ ರೈತನಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಈಗ ತಾನೆ ಮಾತನಾಡಿದ ಶ್ರೀಮತಿ ಚಂಪಾಬಾಯಿ ಭೋಗಲೆಯವರು ಹರಿಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರಿಗೂ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಹರಿಜನ ಗಿರಿಜನರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಸರಕಾರದವರು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೋ ಅದೇ ರೀತಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ರೈತನಿಗೂ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆಯೇ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡದೇಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನ್ನದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬೃಹದಾಕಾರವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ರೈತರಿಗಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಸುಬಿನ ಜೊತೆಗೆ ಅವರ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಹೋಬಳಿಯ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾಡಲೂ ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದು ಅವರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಬಂಡವಾಳ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಕಲಿಸತಕ್ಕ ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಜನರನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅವರು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಏನು ಸಾಮಾಜಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರೂ ಕೂಡ ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಅದು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಸ್ಕೂಲುಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಜಾಸ್ತಿಯಾದರೂ ಕೂಡ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯತಕ್ಕ ಮಕ್ಕಳು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಒಂದು ವೇಳೆ ಸ್ಕೂಲು ಮಕ್ಕಳು ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇದೆ. ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿ, ಸ್ಕೂಲು ಕಟ್ಟಡ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸಲು ಇಚ್ಛೆಪಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಹಳ ಬುದ್ಧಿವಂತಿಕೆಯಿಂದ ಈ ವರ್ಷದ ಬಜೆಟ್ ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಬಾಬುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಪಾನ ನಿರೋಧ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಅದರಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಹಣವನ್ನು ಪಡೆದು ಅದಲ್ಲದೆ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ವೆಚ್ಚಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸಿ, ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅವರನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಲ್ಲದೆ ನ್ಯಾಷನಲೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ರೀತಿ ನೀತಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲ ಅದನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಭಾವನೆ. ಆದುದರಿಂದ ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಬಿಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು. ಇರತಕ್ಕಂಥ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಸೂಲ್ಮಾಡತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಅಂದರೆ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕದೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ... ತ್ತೇನೆ. ಯಾಕೆಂದರೆ ನ್ಯಾಷನಲೈಜೇಷನ್ ಆಫ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋ... ...ಷ್ಟು ಪಡು ... ಲಾರದು. ಆದುದರಿಂದ ಖಾಸಗಿಯವರಿಗೆ ... ಏನೇನೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗ ... ಬಿಟ್ಟುಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಉತ್ಪತ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕ

ಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಅವರು ಇತರರಿಗೆ ಹೇಳುವ ಬದಲು ಅವರೇ ಕಾಯಾವಾಚ ಮನಸ ಅವರ ಆತ್ಮವನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳಲಿ; ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆಯೆ ಎಂದು. ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ಮಾಡಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಿಂತ, ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ವರು ಅವರ ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಉತ್ತರ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ ಈ ಇಬ್ಬಂದಿ ಏನಿದೆ, ಇದು ಹೋಗಬೇಕು. ಈ ದೇಶ ಎರಡಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ಆಗಬೇಕೆಂದೇ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಂಥ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ಬೈರೇಗೌಡ (ಯಶವಂತಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೆ, ಇಂದು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಂಡಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ 1964-65ನೆ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜು ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ಅರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವರ ಭಾಷಣದ 2ನೆ ಪೇಜಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಯಾವ ರಾಜ್ಯವೇ ಆಗಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆಯಬೇಕಾದರೆ, ಅದು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿರುವುದು ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 75 ಭಾಗದ ಜನ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ, ನಮ್ಮ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳು ಬಂದಮೇಲೆ, ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಮತ್ತು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉತ್ತಮವಾಗತಕ್ಕಂಥ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುವು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೂಗು ಒಂದೇ ಸಮನೆ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಮೂಲಭೂತವಾದ ಕಾರಣಗಳಿವೆ. ಇವುಗಳ ನಿವಾರಣೆಗೆ ಸರಕಾರ ಸರಿಯಾದ ವ್ಯವಸ್ಥೆಮಾಡಬೇಕು. ಅದಿಲ್ಲದೆ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ಖರ್ಚುಮಾಡಿದರೂ ಸ್ವಯಂಪೂರ್ಣತೆ ಆಹಾರದಲ್ಲಿ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಕುಟುಂಬಗಳಲ್ಲಿ ಏನು ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯಾವಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನೇರವಾಗಿ ಪುನಃ ವ್ಯವಸಾಯವೃತ್ತಿಗೆ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಷ್ಟು ಕಾತುರರಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಬಹುಶಃ ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅಮೇರಿಕವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಶೇಕಡ 13 ರಷ್ಟು ಜನ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಸರಬರಾಜುಮಾಡಿ, ಮತ್ತೆ ಬಾಕಿ ದೇಶಗಳಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನು ಎಂದು ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಬ್‌ಸಿಡಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ, ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಸುಮಾರು 125 ಫಸ್ಟ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಮತ್ತು ಸೆಕೆಂಡ್‌ಕ್ಲಾಸ್ ಜಾಗಗಳನ್ನು 2-3 ವರ್ಷದಿಂದ ಹಾಗೆಯೆ ಖಾಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೀ ಮಾತಿನೊಳಗೇ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಸಬೇಕೆಂದಿದ್ದಾರೊ ಎಂದು ಕೂಡ ಸಂಶಯ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಇಡದೆ ಉತ್ಸಾಹಶಾಲಿಗಳಾದ ಸ್ಪೆಶಲಿಸ್ಟ್‌ಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶಕೊಟ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಲು ಮತ್ತು ರೈತರ ಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಒಂದೇಸಮನೆ ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಜಪಾನಿನಿಂದ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಒದಗುತ್ತಾ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಇಲಾಖೆಯವರಾಗಲಿ, ಸರಕಾರದವರಾಗಲಿ ಇನ್ನೂ ಏನೂ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಈ ಬೇರೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಮಾಡಿಕೊಂಡು ಆಹಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಒಂದೇಸಮನೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಬೆಲೆ ಏರುತ್ತಾ ಇದೆ. ಜಪಾನಿನಿಂದ ಬರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು 5-6 ಸಾವಿರರೂಪಾಯಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ

(ಶ್ರೀ ಕೆ ವಿ ಬೈರೇಗೌಡ)

ರೈತರುಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಉಪಯೋಗಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದನ್ನು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ತರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.

ಹಾಗೆಯೆ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಶನ್ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ನ್ಯಾಶನಲ್ ಹೈವೇಸ್ ಮತ್ತಿತರ ಮುಖ್ಯ ಬೀದಿಗಳ ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಮಾತ್ರ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಟೀರಿಯರ್ ಮಾಡದೆ ಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ಪ್ರಸಾದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಇದೂ ಒಂದು ದೇಶದ ಕೆಲಸ, ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಅಂತ ತಿಳಿದು ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಶನ್ ಮತ್ತು ಕಾಂಟೂರು ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕು. ನಾವು ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಟ್ಟಿದ್ದೇವೋ ಅಷ್ಟು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಂತೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿಯೆ ಭೂಮಿಯು ಒಂದು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು, ಸಾರವನ್ನು ಉಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಪದೇಪದೇ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯ ಸಾಯಿಲ್ ಕನ್‌ಸರ್ವೇಶನ್ ಕಾರ್ಯ, ಅದೇ ಮಾಡದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕಾರ್ಯ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲು ಇಲಾಖೆಯವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮನಸ್ಸು ಕೊಡಬೇಕು.

ಹಾಗೆಯೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಒಂದು ಬೆಲೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪದೇಪದೇ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಸಹಕಾರ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಾಗಲಿ ಏನೊಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳ ಕೈಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಸಿಕ್ಕಿಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅವರು ಬೆಳೆದುದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಯಾರು ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆಯೊ, ಯಾರು ಬಳಕೆದಾರರೊ ಅವರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉತ್ತಮವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದಂಥದ್ದು ಸಹಕಾರಸಂಘದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯಿಂದಲೂ ಸಹ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಏನೇನು ಬೆಳೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಸರಿಯೆಂದು ನೋಡಿ ಆ ಉತ್ತಮವಾದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ, ತಿಳಿಸಿ, ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಈ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಹಾರ್ಟಿಕಲ್‌ಚರ್ ಭಾಗ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿದೆ. ಅದು ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಲು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಜನಗಳು ಹಾರ್ಟಿಕಲ್ಚರ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಬೇಕು. ಜನಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನರ್ಸರಿಗಳಲ್ಲ ಕೆಲಸಮಾಡತಕ್ಕವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಬೀಜ ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನು ಸರಬರಾಜುಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ, ಅವರು ಹಣ್ಣುಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೆಂಗಳೂರು ಮತ್ತು ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ವಿಧವಾದ ಹಣ್ಣುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಹಣದ ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿನ ಬಾವಿಗಳು, ಪಂಪು ಮತ್ತು ಪವರಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಪವರಿನ ಕೊರತೆ ಇದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ತರಕಾರಿ, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ಸರಕಾರದವರು ನೀರಾವರಿ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಆಹಾರ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತಗೊಳಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ಯಾಕೇಜು ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು 2-3 ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟುಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ತೆಗೆದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದು ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಬರಬೇಕು, ಇಡೀ ಸಂಸ್ಥಾನಕ್ಕೇ ಅದರ ಪ್ರಯೋಜನವನ್ನು ಹಂಚಬೇಕು.

ಅನಿಮಲ್ ಹಸ್ಬೆಂಡರಿ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಹ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮೊನ್ನೆತಾನೆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವಾಗಿದೆ. ಮಿಲಿಟರಿ ಡೈರಿ ಫಾರಮ್ಮಿನವರು ಸತ್ತ ದನಗಳನ್ನು ಹೆಬ್ಬಾಳದ ಹತ್ತಿರ ಹೂತುದರ ಫಲವಾಗಿ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿದ್ದ ದನಗಳಿಗೆ ಸತ್ತ ದನಗಳಿಗಿದ್ದ ರೋಗ ತಗುಲಿ, ಸುಮಾರು 1 ಲಕ್ಷ ಬೆಲೆಬಾಳುವ ದನಗಳು ಸತ್ತುಹೋದುವು, ಅದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಸ್ಥರಿಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯವರೂ ಪ್ರಯತ್ನಪಟ್ಟರು ರೋಗವು ಹಬ್ಬದಂತೆ ನಿಲ್ಲಿಸಲಿಕ್ಕಾಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಔಷಧಿಗಳ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಅವರು ತಡಮಾಡಿದರು. ಈ ಇಲಾಖೆಯನ್ನೇ ಜಾನುವಾರುಗಳನ್ನಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುವ ಜನರು ನಂಬಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ತಡಮಾಡದೆ ಜನಗಳು ನಷ್ಟಕ್ಕೊಳಗಾಗದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಈ ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಇವತ್ತು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ರೈತನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಿದಂಥ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ

ಸರಿಯಾದ ಬೆಲೆ ಸಿಗದೆಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಒಂದೇಒಂದು ಏಜನ್ಸಿ ಎಂದರೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟೀವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್, ಅದರ ಮುಖಾಂತರ ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವಾಗದೇ ದೇಶ ಮುಂದುವರಿಯುವದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಉತ್ಪನ್ನ ಬಂದಿದೆ. ಅದ್ದರಿಂದ ಕೈಗಾರಿಕೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರು ಏನಿದ್ದಾರೆ ಅವರ ಅರ್ಧಭಾಗದಷ್ಟು ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಅದೇರೀತಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲೂ ಸಹ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಜನ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸರಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇಲಾಖೆಯ ವತಿಯಿಂದ ಏನು ಅನುಕೂಲತೆ ಒದಗಬೇಕು ಅದು ಒದಗುವುದು ನಿಧಾನವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕಾಗಿದ್ದ ಒಂದು ಕೈಗಾರಿಕೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತು. ಅಂತಹ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಕೂಡದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯ ಅನುಕೂಲ ಇರುವಾಗ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಜನ ಮುಂದೆ ಬಂದಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹೋಗಲು ಬಿಡದೇ ಇಲ್ಲಿಯೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಡಲು ತಕ್ಕ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳಿಗೂ ಸಹ ಉದ್ಯೋಗ ದೊರೆತು ಅವರ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಗವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರದವರು ಭಾರಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉದ್ಯೋಗಗಳು ದೊರಕುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಕಡ 60 ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೊರಗಿನವರೇ ಇದ್ದಾರೆ, ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಚೇಂಜ್‌ನಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನೂರಾರು ಜನ ನಮ್ಮ ಯುವಕರು ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ಸಿಂತಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ಜನ ಹುಡುಗರು ವಿದ್ಯಾವಂತರು, ತರಪೇತು ಆದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇರುವಾಗ ಹೊರಗಿನವರಿಗೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕೋ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಕಡೆಯದಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ; ಆದರೂ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನೂ ಹಾಕದೇ ಇರುವುದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯವೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಸರಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆಗಳ ಪೈಕಿ ಇನ್‌ಕಂ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಸೇಲ್ಸ್-ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮತ್ತು ಮೋಟಾರ್ ವೆಹಿಕಲ್ಸ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಈ ನಾಲ್ಕೈದು ಬಾಬುಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡಲು ಬಹಳ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಆರ್ ಕಳ್ಳಿ (ಕಾರ್ಕಳ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸುಂದರ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಮೆರುಗು ಹಾಕಿ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೇವಲ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ತಯಾರು ಮಾಡಿರುವ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಇನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಾರದೇ ಎಂದು ನನಗೆ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನ ಬಂದಿದೆ. 1963-64 ನೇ ಸಾಲಿನ ರೆವಿನ್ಯೂ ಅಂದಾಜುಗಳಲ್ಲಿ 220.74 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಉಳಿದು ಬಂದಿದೆ. 1964-65 ರಲ್ಲಿ 7 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಈ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭದ ಶಿಲ್ಕು—272.87 ಮತ್ತು ಆಖೈರು ಶಿಲ್ಕು—881.87 ಎಂದು ಹೇಳಿ ಸಮಗ್ರ ಖೋತಾದಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ 1964-65ರ ಆಯವ್ಯಯ ಪರ್ಯವಸಾನವಾಗುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇದೆ. ಈಗ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಕಳೆದು ನಾಲ್ಕನೆಯ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾವು ಕಾಲು ಇಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಹೇಳಿರುವಂತೆ 250 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಯೋಜನೆಗೆ ಈ ಮಧ್ಯಮಾವಧಿಯಲ್ಲಿ 110 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೊಟ್ಟ ವಿವರಣೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಎಂದರೆ ಇನ್ನು ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ಯೋಜನೆಗೆ ನಾವು ಕೇಂದ್ರ

(ಶ್ರೀ ಜಯಾನಂದ ಆರ್ ಕಳ್ಳಿ)

ಸರಕಾರದ ನೆರವನ್ನು ಕಾಯಬೇಕು. ಅವರು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವಂತೆ ನಮಗೆ ವಿಶೇಷ ಸಹಾಯ, ಸಾಲದ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಮಾತ್ರ ಆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇವತ್ತು ದಿವಾಳಿತನದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೈಗೊಡಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಕಾಲ ಮೇಲೆ ನಾವು ನಿಲ್ಲುವಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಅರ್ಥಿಕ ಸಚಿವರು ಇಟ್ಟಿರುವ ಈ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ 60 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಕೊರತೆ ನಮಗೆ ಬರುವ ಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ, ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು ಯಾವ ಸಂಪರ್ಕಮೂಲಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಬರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಜನರನ್ನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಮಾಧಾನ ಪಡಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ, ಕಡಿಮೆ ಸಂಬಳದ ನೌಕರರಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಡಿಯರ್‌ನೆಸ್ ಅಲೋಯನ್ಸ್ ಮತ್ತು ಪೆನ್‌ಷನ್ ದಾರರುಗಳಿಗೆ 5 ರೂಪಾಯಿ ಡಿ. ಎ. ಇವುಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೇನೋ ಒಳ್ಳೆಯದೇ ಆದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ತಗಲತಕ್ಕ ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಯಾವ ಬಾಬಿನಿಂದ ಒದಗಿಸುತ್ತೀರಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ನಮೂದು ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆ ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವಂತಹ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ ತರುವಂತಹ ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯೂ ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದಿನದಿನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚುತ್ತಿರುವ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿಮಿತಕ್ಕೆ ತರದಿದ್ದರೆ, ಒಂದು ನಿಯಂತ್ರಣವನ್ನು ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಬಡ ಜನರು ಮತ್ತು ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಜನರು ಯಾವ ರೀತಿ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಬಹಳ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆಗಳ ಶಿಕ್ಷಣ ಶುಲ್ಕವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಒಂದು ವಿಚಿತ್ರ ಎಂದರೆ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಕಮಿಟಿ ಮೀಟಿಂಗಿಗೆ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರ ಸ್ವಂತ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿಗೆ ಹೋಗಿ ಬರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದುದು ಮತ್ತು ಸಾಧುವಾದುದು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ.

ಈ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಕವಾದವರೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಪರಿಣತರು ಇದ್ದಾರೆ, ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ ಆಶ್ಚರ್ಯದ ಸಂಗತಿ. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ತಡವಾಗಿಲ್ಲ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಆ ಸಮಿತಿಯ ಮುಂದೆ ಇಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುವುದು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ನಾನು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಉಪಕುಲಪತಿಗಳ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅನೇಕರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂತಹ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಈ ರೀತಿ ಹೊರಗಿನವರನ್ನು ಆಮದು ಮಾಡುವ ಹವ್ಯಾಸವನ್ನು ಸರಕಾರದವರು ಬಿಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರು ಇಲ್ಲವೇ, ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದೇ ಆದರೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ವಿಶಾಲ ಮನೋದೃಷ್ಟಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಭಾವ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ನೆರವು ಆಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ರೀತಿ ಭಾವ ಐಕ್ಯತೆ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುವುದರಿಂದ ಅವಕಾಶ ಎಲ್ಲಿದೆ ? ಯಾವಾಗ ಭಾಷಾವಾರು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಅನುಮತಿಕೊಟ್ಟೆವೋ ಅಂದೇ ಇದಕ್ಕೆ ತಿಲಾಂಜಲಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಂತೆ ಆಯಿತು. ಈಗ ವಿಶಾಲ ಮನೋಭಾವನೆಯಿಂದ ನೋಡಬೇಕು, ಅಲ್ಲಿಯವರು ಇಲ್ಲಿಯವರು ಎಂದು ಹೇಳಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಅವರಿಗೆ ಒಂದು ಬೆಲೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಮೇಧಾವಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥವರ ನೆರವು ಪಡೆಯುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಯಾವಾಗಲೂ ಹೊರಗಡೆಯವರನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹವ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಇದು ನನ್ನ ನಮ್ರ ಸೂಚನೆ.

ಈಗ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 5ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉಪಾಹಾರ ಒದಗಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದೆ; ಸಂತೋಷ. ಆದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉಪಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆಯೆ, ಅದೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯ ಇದೆ. ಈಗಾಗಲೆ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಕರಣಗಳು

ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿವೆ. ಹೊರ ದೇಶದವರು ಮತ್ತು ಇತರರು ನಮ್ಮ ಬಡ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೆರವಾಗಬೇಕೆಂದು ಕೋಟಿಗಟ್ಟಲೆ ಬೆಲೆ ಬಾಳುವ ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ, ರವೆ ಮತ್ತು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ದಾನವಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಕಾಳಸಂತೆಯಲ್ಲಿ ಮಾರಾಟವಾಗುತ್ತಿದೆ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ದಾನಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಘನತೆಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೆಲೆ ಬರಬಹುದು ಎಂಬುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಅವನ್ನು ಸದ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳ್ಳಿಗಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಇದರ ಸೌಕರ್ಯ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಾವ ರೀತಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದೀರಿ ಎಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನುಮಾನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಕಳುಹಿಸಿದ ಪದಾರ್ಥಗಳು ಯಾವರೀತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ದೊರೆತು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕು. ಕೆಲವು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ನೋಡಿದಂತೆ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನಂತೆ ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕಾರಣ ಕೇಳಿದರೆ ಕಂಟಿಂಜೆನ್ಸಿ ಗ್ರಾಂಟ್ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಕೈಯಿಂದ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಬಾರದು. ದುರುಪಯೋಗವಾಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಹಳವಿರುವುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸದುಪಯೋಗ ವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಹಣದ ಕೊರತೆಯಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ಆಯವ್ಯಯ ಪಟ್ಟಿ ಕೊರತೆಯ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವಾಗ ಹಣ ಬರುವ ಮಾರ್ಗವನ್ನು ನಾವು ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಈಗ ಹೇಳುವುದು ಹೊಸ ಸಲಹೆಯೇನಲ್ಲ. ಪಾನನಿರೋಧವನ್ನು ಸಡಿಲ ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸುಮಾರು 15 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಬರಬಹುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ, ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ನಾವೂ ಸಹ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬರೀ ಫಾಲ್ಸ್ ಪ್ರೆಸ್ಟೀಜ್ ಇದ್ದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ಪಾನನಿರೋಧ ಯಾವರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ, ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಆತ್ಮ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಿ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ಪಕ್ಷದ ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಧೈರ್ಯದಿಂದ ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸಬೇಕು. ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿದೆಯೆ ಅವರ ನೈತಿಕಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಹಣ ಕೆಲವು ಸಮಾಜ ಘಾತಕರ ಮತ್ತು ಕಂಟಕರ ಕೈಸೇರಿ ಬ್ಲಾಕ್‌ಮನಿಯಾಗಿ ಒಂದೇ ಕಡೆ ಶೇಖರಣೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಗಂಡಾಂತರವಿದೆ ಇದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿದ ವಿಷಯ. ಇದಕ್ಕೆಲೆಕ್ಕವಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಸಮಾಜಕಂಟಕರ ಕೈಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸಿಕ್ಕುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಸಮಾಜಕಂಟಕರು ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದು ರಾಜ್ಯಾಳಿತದ ನಡೆಸಬಹುದು. ಅವರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕೆಲವರು ಮುಂದೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗಿರುವಾಗ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ದೆಹಲಿ, ಬೊಂಬಾಯಿ ಮುಂತಾದ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋದಾಗ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಪಾನನಿರೋಧದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುನರ್ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿ ಮನೆಗೆ ಬಂದಾಗ ಅದರ ವಿಚಾರವನ್ನೇ ಮರೆತುಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗಾದರೆ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ನಾಯಕರು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಮುಂದುವರೆಯಬೇಕು. ಸ್ವಾಮಿ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಪಾನನಿರೋಧ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಮೇಲೆ ಹಿಂದೆ ಪಾನಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದ್ದಾಗ ಆ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅದನ್ನೇ ನೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸರಿಯಾದ ನೆರವನ್ನೇನೂ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕುಲಕಸುಬಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದವರು ಇಂದು ಜೀವನ ಮಾಡಲು ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗವಿಲ್ಲದೆ ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಸಹಾಯವೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅದೇ ಹೋದವರ್ಷ ಬಂಗಾರದ ಕಂಟ್ರೋಲ್ ಬಂದಾಗ ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ತೊಂದರೆ ಗೊಳಗಾದ ಅಕ್ಕಸಾಲಿಗರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಲತ್ತನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು, ಭೂಮಿಯನ್ನು ಹಂಚಿದರು, ತಾಂತ್ರಿಕ ಕೆಲಸ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದೇ ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದವರಿಗೆ ಯಾವ ಪರಿಹಾರವನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ತೊಂದರೆಗೊಳಗಾದಾಗ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ, ಕೆಲವರಿಗೆ ನೀಡಿರುವುದು ಸಂತೋಷಕರ. ಹಾಗೆಯೇ ಪಾನನಿರೋಧದಿಂದ ಸಂತ್ರಸ್ತರಾದವರಿಗೂ ಕೂಡ ಯಾವರೀತಿ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ಅವರು ನಿರ್ಗತಿಕರಾಗಿ ಅಲೆದಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಹರಿಜನ, ಗಿರಿಜನಗಿರುವ ಸೌಲಭ್ಯ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅವರನ್ನು ಕೇಳುವವರೇ ಇಲ್ಲ. ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡುವುದೇನೆಂದರೆ ಇಂದು ಆ ಜನಾಂಗ ಎಚ್ಚೆತ್ತಿದೆ, ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ತಮ್ಮ ಬೇಡಿಕೆ ಇಡದಿದ್ದರೆ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಖಂಡಿತ ಸರ್ಕಾರ ತಮ್ಮ ಕಡೆ ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ, ಕ್ರಾಂತಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ

(ಶ್ರೀ ದಯಾನಂದ ಆರ್ ಕಳ್ಳಿ)

ಮನೋಭಾವ ಅವರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು, ಸಮತಾವಾದ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕೆಂದಿರುವಾಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಬದುಕಿಬಾಳುವುದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ, ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ನೆರವು ನೀಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ಸಿದ್ದಮ್ಮ ಮೈಲಾರ (ಬ್ಯಾಡಗಿ).—ಸ್ವಾಮಿ, 1964—65 ನೆ ಸಾಲಿನ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಸ್ವಾಗತ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕೆಲವಾರು ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲವು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂದು ನಿಂತಿದ್ದೇನೆ.

ಇವೊತ್ತು ಸರ್ಕಾರವನ್ನು ಬಯ್ಯುವವರು ಹೊರಗೂ ಹಾಗೂ ಒಳಗೂ ಬಯ್ಯುತ್ತಲೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೇಕೆ ಬಯ್ಯುತ್ತಾರೋ ನನಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲೊಲ್ಲದು. ಇದನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಲು ಈಗ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಮೊದಲು ತಮ್ಮ ನೀತಿ ಹಾಗೂ ನಮ್ಮ ನಡತೆ ಸರಿಯಾಗಿದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರೂ ಮೊದಲು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವೊತ್ತು ನಮ್ಮ ಕೈಯಲ್ಲಿರುವ ಐದು ಬೆರಳುಗಳೂ ಒಂದೇ ಸಮನಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ಇರುತ್ತಾರೆ. ಆ ಹತ್ತು ಜನರಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವಿಚಾರಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳು ಇವೆ. ಇದನ್ನು ನಾವು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿರುವವರು ಅವರಿಗಿರುವಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿಯಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ನಡೆಯುತ್ತಲೇ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಯ್ಯಿಸಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದೂ ಕಷ್ಟ. ಆದರೆ ಇವೊತ್ತು ಏನಾದರೂ ಕೆಲಸವಾಗಬೇಕಾದರೂ ಕೂಡ ನಾವೇ ಅವರ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಇವನು ನನ್ನ ಅಣ್ಣ, ಇದು ನನ್ನ ಕೆಲಸ, ಮಾಡಿಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಹೇಗೆ? ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು ಮಾಡಲು ಏನಾದರೂ ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಮೆಂಬರು ಹೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲೇಬೇಕು, ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಕೇಳಲೇಬೇಕು. ಈ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಇದೆ. ಆ ತಪ್ಪನ್ನು ತಿದ್ದಬೇಕಾದರೆ ನೀವು ಅದಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗ ತೋರಿಸಬೇಕು. ಮನೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇವೊತ್ತು ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಎಂದು ಷುರುಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವರು ಬೇಡ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಮಾಡಲೇಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಗೋಳಾಗಿದೆ. ಇಲಾಖೆಯೊಳಗೆ ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ; ಶಿಸ್ತಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇವೊತ್ತು ನಾನಿಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇನೋ ಸತ್ಯದಿಂದ ತಮ್ಮ ವರಮಾನದಲ್ಲಿ ಉಳಿತಾಯಗೊಳಿಸಿ ಏನಾದರೂ ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿಬಿಟ್ಟರೆ ಅಂತಹವರು ಲಂಚತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಆಸ್ತಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಅಂತಹ ಅಧಿಕಾರಿಯ ಪಗಾರವೇನು, ಅವನ ದಿನಚರಿ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟಿದೆ, ಅವನು ಲಂಚ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದನೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದನ್ನೆಲ್ಲಾ ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ತನಿಖೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈಗ ನಾನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಇದು ಪ್ರಜಾರಾಜ್ಯ. ಪ್ರಜೆಗಳು ಹೇಳುವ ಕೂಗನ್ನು ಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸಾರಾಸಾರವನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ತಕ್ಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಡೆಯುವುದೊಳ್ಳೆಯದು, ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಆಸೆಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಮಳೆ ಬೆಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಅರ್ಧ ಬೆಳೆ ಕೂಡ ಜನಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆ ಬಹಳ ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷವೂ ಅಷ್ಟು ಬೆಳೆಬಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ಇಲ್ಲಿ ಜನಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪತ್ತು ಊಟ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕಾಳು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅಕ್ಕಿ, ಜೋಳ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೂ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಬರಗಾಲವಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಏರಿಯದಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಒಂದೊಂದು ಕಾಳಿನ ಅಂಗಡಿಯನ್ನು ಷುರುಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಕಾಳು ಸಿಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೀರಾವರಿ ಸಲುವಾಗಿ, ಬಾವಿಯ ಸಲುವಾಗಿ ಸಾಲಗಳನ್ನು ಅವರ ಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಎಲ್ಲ ಸಹಾಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದು ಸರಿಯಾಗಿ ಹಂಚಿಕೆಯಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಯಾರು ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೋ ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಅವರುಗಳಿಗಾಗಿ

ಸಾವಿರಾರು ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ವಿನಾ ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಡರೈತನ ಸ್ಥಿತಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ಎರಡು ಮೂರು ರಸ್ತೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರೂ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಾರಿಯಾದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಸಿಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸಿಗಲನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಷುರು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಔಷಧಿಗಳು ಇದು ಸಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ ನಿಜ. ಇದನ್ನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕೋ ತಿಳಿಯತೊಲ್ಲದು. ತಹಶೀಲುದಾರರನ್ನೋ, ಬಿ.ಡಿ.ಓ. ರವರನ್ನೋ ಅಥವಾ ಕಲೆಕ್ಟರನ್ನೋ ಯಾರನ್ನು ಕೇಳಬೇಕೋ ಯಾವುದೂ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ರೈತರು ಪರದಾಟ ಪಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆಗಾಲಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಬಿತ್ತನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಳೆಗಾಲ ಅಷ್ಟರಲ್ಲಿ ಹೋದರೆ ಬೀಜ ಸಿಗದಿದ್ದರೆ ಇವರೇನು ಮಾಡಬೇಕು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನೋ ಅಥವ ಒಂದೊಂದು ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನೋ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಒಳ್ಳೆಯ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜ ದೊರಕುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು, ಎಂದು ಆಸೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಹರಿಜನರ ಸಲುವಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯೆಯರಾದ ಚಂಪಾಬಾಯಿಯವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಇಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ನಮ್ಮ ಈ ಜನಕ್ಕೆ ಸುಧಾರಣೆ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ, ಇಷ್ಟಾದರೂ ಏನೂ ಆಗದೇ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ಬಾಂಧವರಲ್ಲಿ ನಾನೂ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹರಿಜನರ ಮುಂದಾಳುಗಳು ಎಂದು ಯಾರಿದ್ದಾರೋ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮ ದಿನದಲ್ಲಿ ಎರಡು ತಾಸು ಹರಿಜನರಿಗಾಗಿ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹರಿಜನರ ಉದ್ಧಾರವಾಗಬಹುದು. ಹಾಗಿಲ್ಲದೆ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಿಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆ ಬರಗಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಿರುವುದು ತಿಳಿದಿದೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಸ್ಕೇರ್ಸಿಟಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಸೂಚನೆ ಜನರ ನಿಂದೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಜೆಗಳ ಕೂಗನ್ನು ಕೇಳಿ ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು ಆಸೆಮಾಡಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

†SRI S. M. KRISHNA (Maddur).—Sir, I am reminded of a saying by Disreily, who said that there are three categories of lies, the lie, the black lie and the statistics. The Budget proposals of Sri Jatti for 1964-65 contains all the three categories, Sir. The Government has truly reflected its *status quo* mentality in the budget proposals. There are no innovations as such. There are a couple of imitations—imitations of ideas, from either Madras or Maharashtra Governments. The Government is trying to play a trick on the people of Mysore. It was said that it was a surplus budget, but when we go deep into the proposals as such, it is plain as daylight that by no stretch of imagination can this be called a surplus budget in the real sense of the term. The Government is somehow trying to hoodwink the people and there are enough reasons for the people of Mysore to get perturbed over the State of economy of the Mysore State. Either the Government is not coming out with the whole truth and it has raised a confusion over figures, percentages and what not. I would like to draw the attention of the Hon'ble Finance

(SRI S. M. KRISHNA)

Minister to the Governor's Address in which the Governor makes a reference to the price situation in the State. There it is said :

"It is gratifying to note that the prices of foodgrains have generally remained under check and there has been no abnormal increase in the case of food-stuffs".

Coming to the Budget speech of Mr. Jatti, he also makes a reference to the price situation and says there has been a slight increase.

SRI B. D. JATTI.—In the beginning they were coming down, but again they were going up.

SRI S. M. KRISHNA.—Sir, by now all of us know and I hope the Government also, that Bangalore City has the sole distinction of being the costliest city in India ! Does it bring credit to the Government ? Why is it that the prices are soaring so high in Mysore State and particularly in Bangalore ? What has the Government done to control the soaring prices in Bangalore City ? So it raised a clear doubt in our mind as to how far the Government has been able to appreciate the problems involving this price situation in the State, and the meagre rise of the dearness allowance for the lowly paid employees. Sir, we have got to be realistic in assessing the needs of the lowly paid employees and even the low income-group people in this State are the worst sufferers under Sri Jatti. Last year Sir, I made a reference to the *per capita* income and again I have got to make a reference to the *per capita* income. Last year it was said, at 1957-58 prices the per capita income of Mysore State was 289 or something like that. This year the Finance Minister quotes the *per capita* income and he calculates the *per capita* according to current prices. I just cannot understand the logic of the situation : why is it in 1963-64 you calculate the *per capita* based on 1957-58 and why is it in 1964-65 you calculate on the current prices ? Thereby you are not giving a clear picture of the *per capiat* income. Taking your figures of the all-India average is 330. At current prices, the Mysore *per capita* income would be just 290. When are you going to catch up with the all-India average ? This is a very pertinent question which the Finance Minister will have to answer. The gap is widening and the gap was less last year. Why is it ? There is something wrong with the way in which the State Government is conducting its activities. Otherwise, it will have to be reflected in the *per capita*. That is the measuring rod. This is the standard by which we judge the activities of the State Government. Simply juggling with figures will not lead the State anywhere.

Even with reference to food production, it can be said that we have gone back to the level of 1959. There has not been any perceptible increase in our food production. What was declared in 1961-62 and 1962-63 and the next year, we go back to 1959 level of food production.

This is indeed a very sad commentary on your performance even on the agricultural front. I wish I had a little more time to go into this.

About the Public Debt system, well it is an accepted principle of sound economics that it will be necessary for the Government to raise certain loans in order to invest in certain productive ventures. The Mysore Government unfortunately has got a big debt position. It has been one of the biggest borrowers of the land. We owe the Central Government monies to the tune of 129 crores. And the total public debt is 290 crores as given by the Finance Minister. We will have to find out what is the percentage of this money that has been utilised for productive ventures and what is the dead weight that is with the Government? When we go into details of even the public debt system of the Government, I am constrained to observe that much of the monies that we have borrowed has gone into certain areas from which we cannot expect certain economic returns and as a student of economics, one does not fail to understand that this is not a sound policy that can be pursued by the Government.

Sir, in this connection, I would like to point out the report of the Finance Commission. I remember sometime ago that a statement was made that all projects which will be over 10 crores, there, is a request that the Central Government may take over.

Sri B. D. JATTI.—It may be financed.

Sri S. M. KRISHNA.—Now, I do not know how far it is practicable. The State Government is mainly responsible for all the projects that are undertaken by them and naturally we will have to look to the Centre for financial assistance. The Third Finance Commission presided over by Mr. Chanda, in its report makes a very pertinent observation with reference to the Central Assistance to take up river valley projects and other projects undertaken by the State Governments. I believe even the World Bank, the U.S.A. and various other foreign Governments, when they give loans to India, they have accepted this principle and that is to fix some sort of a moratorium on interest. Right now the practice that is prevailing in our country, no sooner the Central Government gives us the financial assistance by way of loan to State Government interest calculation starts right from the day when the monies are drawn. And if the recommendations of the Finance Commission were to be stressed and impressed upon the Central Government, and if they accept, then interest starts accruing after ten years or after 12 years.

Sri B. D. JATTI.—After the production of the project begins.

Sri S. M. KRISHNA.—If it is Sharavathi, then probably after all the units are commissioned. So this would be a very welcome arrangement which the State Government will do well to impress on the Central Government. I am sure the Finance Minister is well aware of the practicality of this solution and in the next Finance Ministers'

(SRI S. M. KRISHNA)

Conference, he can impress on the Central Government regarding this matter.

Sri B. D. JATTI.—With regard to what my friend has just suggested, I have discussed it in the Last Finance Ministers' Conference. We have stressed it and we are stressing it further also.

Sri S. M. KRISHNA.—Even in may last budget speech, I did make mention about the gap that is going to be with reference to our plan commitments. Last year, I drew the attention of the Finance Minister that there would be a clear deficit of Rs. 60 crores and it has been partly conceded by the Finance Minister when he says that we would have to find resources to fulfil our plan commitments. I have said before and I say it again that the plans that have been drawn by the Government of Mysore and the resources that have been mentioned in the Five-Year Plan, the way we are going to fulfil our financial commitments, it was unrealistic.

Sri B. D. JATTI.—It was not unrealistic because the Government of Mysore committed to have Rs 42 crores in a period of five years, but we have been told to tax and get additional income of Rs. 8½ crores per year, but the difficulty is, we could not get from the beginning; one year was election year and in the second year change of ministry. Instead of Rs. 45 crores, we are in a position to produce Rs. 32 crores. But in our attempt in taxing, we have not failed. That should be taken into consideration by the Government of India.

Sri S. M. KRISHNA.—In your Five-Year Plan document you said that certain local bodies like municipalities owed certain moneys to Government. From that head you get Rs. 12 crores...

Sri B. D. JATTI.—We will not get that money.

Sri S. M. KRISHNA.—But still you say that in five-year plan you are going to allot this money for plan commitment.

Sri B. D. JATTI.—That is true, but if all the local bodies are keen and if all the legislators are interested in pressing them to pay, I am given the hope of getting the money, but I am sure all of us will not press them to pay the entire over-dues. That is my difficulty.

Sri S. M. KRISHNA.—Let us join in the hopes of my friend that it will be possible according to the money that they have loaned to the municipalities. A school to a village, adequate water facility and then an approach road–these are, in my humble view, the national minimum and after 17 years have we fulfilled that national minimum. There are hundreds of villages in Mysore State itself which do not have—my friend amends, thousands—which do not have an approach road, a school building, some drinking water facilities. So I think a Government which professes by socialism and which goes on amending its own function of

socialism every year according to its convenience, should undertake to fulfil this national minimum requirement of the people.

Coming to the general administration, I have to submit through you to this House that the Mysore administration has never been so hopeless as it is to-day. There is no grip in the administration. This administration, this Congress Government has created little *Samanths* in every district. In every district nothing moves without the concurrence of the little *Samanth*. The Samanth might be the white capped one. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಾಮಂತರಾಜರು ಎಂದು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಿದ್ದರು. I was talking about the white caps. I found a very interesting definition of this white cap in the Chamber's Dictionary. Before I go into this definition, I would with great respect single out the Speaker's cap because this does not apply to the Speaker's white cap.

Mr. SPEAKER.—My cap will never go into a Dictionary. My cap is always on my head.

Sri S. M. KRISHNA.—I was pretty amused and it struck to me that it relates to the present day situation in our country as a whole. Here it says :

> " A member of a self-constituted vigilance committee who under the guise of purifying the morales of the community deal violently with persons of whom they disapprove."

Mr. SPEAKER.—That is how the British Government understood it.

Sri S. M. KRISHNA.—And how admirably the definition fits into many many of the members.

I will confine myself to one other point, that is regarding the State Government's policy of education. I again have to refer to the Education Minister. It is no pleasure for me to attack a particular Minister, but the State Government recently constituted a committee go into the fee structures of the two Universities. I reliably understand that Dr. Lakshmanaswami Mudaliar who was appointed Chairman of the Committee, has resigned. He has resigned because he did not see eye to eye with the policy of the State Government in appointing Dr. Srimali as Vice-Chancellor of the Mysore University. Do the Government deny this ? Anyway, that shows that educationists acknowledged as experts are not able to appreciate the Government's point of view. I fully sympathise with the Stat Government.

Mr. SPEAKER.—What has the Committee to do with the appointment of a Vice-Chancellor ? I am unable to understand the connection at all.

Sri S. M. KRISHNA.—It strengthens our accusations. It supports our grievances. It only highlights the deficiencies of the State Government.

Mr. SPEAKER.—All premises ; hypothetical. The best thing would be to write a letter to the gentleman concerned. The gentleman will give a reply. With that, he may come before the House.

Sri S. M. KRISHNA.—We will get an explanation very soon. I just did not want to wait. I wanted to put it to Sri Jatti who is all smiles. With these few words, without taking more time of this House, I close my speech.

5-00 P.M.

ಶ್ರೀಮತಿ ನಾಗಮ್ಮ (ಕರ್‌ಮಾಲ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕೈದು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಆಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೂ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು 1961-62ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರು ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಒಂದು ಮನೆಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಅದನ್ನು ಬಂದ್ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವುದನ್ನು ಕೇಳಿದರೂ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ದುಡ್ಡು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದು ಅಪಜಯದ ಮಾತು. ಆ ರೀತಿ ಅವರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬರಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಏನು ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಯಾರನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಸೋಷಿಯಲ್ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಆಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅಷ್ಟು ತಿಳು ವಳಿಕೆ ಇಲ್ಲ, ಬಹಳ ಬಡತನದ ದೇಶ. ಮಂತ್ರಿಗಳೊಬ್ಬರೂ ಅಲ್ಲಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಶಾಲಾ ಕಟ್ಟಡಗಳಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೇಳ ಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪಬ್ಲಿಕ್‌ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ದೊಡ್ಡ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸುಗಳಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸುಗಳು ಇದ್ದರೆ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ನರ್ಸುಗಳೂ ಇಲ್ಲ, ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ್ದೀರಿ, ಅದರ ಮೇಲ್ಗಡೆ ಇನ್ನೊಂದು ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಯಾವ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೋ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿ ಮುಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಆರೋಗ್ಯಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಸ್ವಲ್ಪ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ಅವರ ದೃಷ್ಟಿ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೂ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಆಗ ಎಲ್ಲಾ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳೂ ಆಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಏತಕ್ಕೆಂದರೆ ಒಂದುಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಕಡಿಮೆ, ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ದೃಷ್ಟಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಿದ್ದರೆ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಇದುವರೆಗೂ ಅವರಿಗೆ ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಮೊದಲು ಒಂದು ಮನೆಗೆ 400 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದನ್ನೂ ಬಂದ್ ಮಾಡಿದರು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಮನೆ ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ಯಾವ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ 5 ಲಕ್ಷ 6 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಆ ಹಣ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಯಿತೋ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಾಗ ಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಹೌಸಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ರೊಕ್ಕವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಏನಾಗು ತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗ್ರತೆ ಆ ಕಡೆ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಮನೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳಲು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದೇನೆಂದರೆ ಅರಣ್ಯಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಜಮೀನು ಇದ್ದು ಅದನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂಥಾ ಜಮೀನನ್ನು ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ನಮ್ಮ ಅರಣ್ಯ ಶಾಖಾ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಗೆ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು, ಮತ್ತು ರಾಯಚೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಶಾಲೆ ಇದೆ, ಅದರ ಹೆಸರು ಬಾಪೂಜಿ ಪಾಠಶಾಲೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹರಿಜನರೆಲ್ಲರೂ ಬಡವರೇ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದು ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹರಿಜನರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲು ಏನೇನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೋ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ಮತ್ತು ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದುಳಿದವರನ್ನೂ ಮತ್ತು ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನೂ ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಸಾಲದು, ಅದು ಆಗತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಏನು ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ಲಿಸ್ಟನ್ನು ತಯಾರುಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿಯ ಪ್ರಕಾರವೇ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಕೊಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಾಕುವುದಾಗಲೀ ಮುಂದೆ ಇದ್ದವರನ್ನು ಹಿಂದೆ ಹಾಕುವುದಾಗಲೀ ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ಜನಗಳ ಪರವಾಗಿಯೂ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸೀನಿಯಾರಿಟಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗೂ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಅನ್ಯಾಯ ಆಗದಂತೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಮೋಷನ್ ಮತ್ತು ಸಂಬಳ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಈಗ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೊಡತಕ್ಕ ಸಂಬಳ ಸಾಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಸಂಬಳವನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಂತೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಪ್ರದೇಶ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಜನತೆಗೆ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ರೆವಿನ್ಯೂ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೂ ಅನೇಕ ರೀತಿಯಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಅನುಕೂಲತೆಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಡೆಪ್ಯುಟಿ ಕಮೀಷನರು, ಇಂಜಿನಿಯರು, ತಹಶೀಲ್ದಾರರು ಎಲ್ಲರೂ ಒಳ್ಳೆಯವರು. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುನಿಸಿಪಲ್ ಅಡ್ಮಿನಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ನಮ್ಮ ರಾಯಚೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುನಿಸಿಪಾಲಟಿಗಳ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಹೊತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್ (ಗುಬ್ಬಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಹಣಕಾಸಿನ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಐಟಮ್ ನಂಬರ್ 83 ರಲ್ಲಿ "The expenditure involved by the introduction of the old-age pension scheme and grant of further relief to pensioners and the low-paid staff, is not provided for in the Budget. It will therefore be necessary to find out resources to meet the expenditure on the above accounts. I now commend the Budget Estimates for the consideration of the House ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಬಾಯಿಮಾತಿನಲ್ಲೇ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅನಿಸುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಸಭೆಗೆ ಚುನಾಯಿತರಾಗಿ ಬಂದಮೇಲೆ ಇದು ಮೂರನೆಯ ಸಲದ ಬಡ್ಜೆಟ್ ಚರ್ಚೆ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಇದು ತುಂಬಾ ನೀರಸವಾಗಿದೆ. ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ಇದೆ. ಈ ವರ್ಷ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹಾಕಿರತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಅಷ್ಟು ಸಮಂಜಸವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಏನೋ ಒಂದು ತರಹ ಮಂಕು ಕವಿದಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರುವ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆ. ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಂಟನೆಯ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

> "Compared to 1961–62, the production of pig iron increased by 2.3 per cent, and the output of finished steel, by 0.6 per cent."

ಆದರೆ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ ಬೇಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಓವರ್ ಆಲ್ ಪ್ರೊಡಕ್ಷನ್ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿದೆ. ಬರೆಯುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಬರೆದರೂ ಪರವಾಯಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿ ಇರುವಂತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ತರಹ ಬುದ್ಧಿ ಏಕೆ ಓಡಿತು ಎಂದು ನಾನು ನೇರವಾಗಿ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದೆ. ಇವರು ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇಂಡಿಯನ್ ಸ್ಟೇಟಿನಲ್ಲಿ ದಿವಾನರಾಗಿದ್ದರು ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶವನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ಇತರ ಎಲ್ಲ ದೇಶೀಯ ಸಂಸ್ಥಾನಗಳೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದುವು ಎಂಬುದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ವಿಚಾರ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಚಲಾವಣೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಇಂಥ ವಸ್ತು ಬರಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಇಂಥ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದಾರೋ ಏನೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ.

ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು 70ನೆ ಪ್ಯಾರಾದಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ:

> "So far as the State Plan is concerned, it may be seen that while the progress on the financial side has kept pace with the target, there have been shortfalls in physical targets in certain sectors."

ಹಣವೇನೋ ಖರ್ಚಾಯಿತು, ಕೆಲಸ ಮಾತ್ರ ಆಗಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಪ್ಯಾರಾ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಅಂಶವನ್ನು ಒಂದೊಂದೇ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಮಿಡ್ ಟರ್ಮ್ ಪ್ಲಾನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದು ಅಂಶ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲಿ ಸ್ಟೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿಗಿಂತ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಪ್ರಗತಿ ಆಗಿದೆ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಬೇಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರೀಸ್‌ನಲ್ಲಿ. ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಯಾಗುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ವಿಚಾರ ಬಂತು. ಇಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಹಿಂದು ಮುಂದಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನೇ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡುವಾಗ ಅಷ್ಟೋ ಇಷ್ಟೋ ಬೇಸಿಕ್ ಇಂಡಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿಗಿಂತ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಜಾಸ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ನಾವು ತತ್ತರಿಸಿಹೋಗಿದ್ದೇವೆ. ಅಗ್ರಿಕಲ್ಚರಲ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಏನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಅವರೇ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಈವಾಗ ಬೇಸಿಗೆ ಬಂದು ಉತ್ತರದ ಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅಪಾಯಕಾರಕವಾದ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ; ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಕೆಲವು ನೀರಾವರಿ ವಿಚಾರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಬದಕಡ, ಹಾರಂಗಿ, ಹೇಮಾವತಿ ಮಂತಾದ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದು, ನಿರುದ್ಯೋಗದ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕಮಿಟಿಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳು ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇಷ್ಟು ಗುರುತರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದರ ಸರಿಯಾದ ಅರಿವು ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮೊನ್ನೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಷ್ಕರವಾದಾಗ ಶ್ರೀ ಗೋಪಾಲ ಗೌಡರು ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಕಂಡು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಒಂದು ವಿಷಯ ಹೇಳಿದರು, ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು. ಯಾವ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು

ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಎಕಾನಮಿ ಅಂಡ್ ರಿಸೋರ್ಸಸ್ ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಏಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕಾರಣವಿಷ್ಟೆ. ನೀವು ಒಂದು ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೀರಿ. ಆ ಪಕ್ಷದ ಧ್ಯೇಯದ ಹೆಸರಿನಲ್ಲ ಚುನಾವಣೆಗಳಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಆ ಧ್ಯೇಯದಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆ ಅಚಲವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಇದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ದೇಶದ ಗಂಡಾಂತರ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಒಂದು ಮಾತು ಬಂದಿದೆ.

ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಅರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ಕಡೆಗೆ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಖಂಡಿತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಉದ್ಯೋಗದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ (ಎಂಪ್ಲಾಯ್‌ಮೆಂಟ್ ಪೊಜಿಷನ್). ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಏನೆಂದರೆ ಸೋಷಿಯಲಿಸ್ಟಿಕ್ ಪ್ಯಾಟರ್ನ್ ಎಂದರೆ ಏನಾಗಬೇಕು ? ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಎಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದರೆ, ಜನ ಇಲ್ಲ, ಕೆಲಸ ಇದೆ ಎನ್ನುವ ಮಾತು ಹೊರಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಆ ಮಾತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸೊನ್ನೆಯಾಗಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ ಯಾವತ್ತಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಆವಾಗ ಮಾತ್ರ ನಿರುದ್ಯೋಗ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುವುದು ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿರುವ ಮಾತು. ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರ್ಯಾಕ್ಟರುಗಳು ಯಾರೂ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ನಾವೇ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ನಿಜವೋ ಎಷ್ಟು ಸುಳ್ಳೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ ? ಆದರೆ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಅದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಮಾತನಾಡಿಸಿ ನೀವು ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಏಕೆ ಷುರು ಮಾಡಬಾರದು ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಷ್ಟು ಜನ ಡಿಪ್ಲೊಮೊ ಹೋಲ್ಡರುಗಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಎಷ್ಟು ಜನ ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಿಗೆಲ್ಲ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕಿ ಇನ್ನೂ ಜನ ಕಡಮೆ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ ಎನ್ನುವಂಥ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಪ್ರತಿಫಲ ನಮಗೆ ತಕ್ಷಣ ಸಿಕ್ಕುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆಂದೂ ಹೇಳಿದರು. ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರೂ ಅನೇಕ ಸಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿ ಯಾವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಆಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನಾವು ಸುಮ್ಮನೆ ಧ್ಯೇಯವನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಂಡು, ಇಂಥ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಾದರೆ ಅದು ಬೂಟಾಟಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ತಿರುಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ದೇಶಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತ ಬಹಳ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಕೇಂದ್ರದಲ್ಲೇ ಒಂದು ಅರಿವು ಬಂದಿರುವುದು ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಅದೆಷ್ಟು ಬೇಗ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಬರದೆ ಇದ್ದರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಪಾಯಕಾರಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿರುವುದು. ಆ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಏನು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ? ಈ ಅರಿವು ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾಗಿದ್ದು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚನೆ ಮಾಡೋಣ. ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಆದ್ಯತೆಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಪಶ್ಚಿಮದ ಕಡೆ ಹರಿಯುವ ನದಿಗಳ ನೀರನ್ನು ಪೂರ್ವ ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲಿರುವ ಭಾಗಗಳಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಎಷ್ಟು ಬೀಳುತ್ತದೆಯೋ ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ನೀರು ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ದೊರೆತು ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುವಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಈಗ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾತ್ರ ಬಹಳ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಹೇಮಾವತಿ, ಹಾರಂಗಿ, ಕಂಬದಕಡ ಈ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಆದರೂ ನಾನು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶ ಹೇಗಿದೆ

(ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್)

ಎಂದರೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ಇಳಿಜಾರಾಗಿದೆ. ಹೀಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಪೂರ್ವಕ್ಕೆ ನೀರನ್ನು ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ. ಆದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವುದರಲ್ಲಿ ಆತುರವಿಲ್ಲ. ತಜ್ಞರು ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಹೇಳಲಿ, ನಿಮ್ಮ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿರುವ ಕೆಲವು ಜನರ ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯಕ್ಕೆ ನೀವು ಒಳಗಾಗಿದ್ದೀರಿಯೇ ಹೊರತು ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರ ಕಡೆ ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ಇಲ್ಲ. ಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಸ್ಥಳಾಂತರಿಸಿದ್ದೀರಿ. ಇದರಿಂದ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜವಾಗಿಯೂ ವ್ಯವಸಾಯ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಯಾವ ದೇಶದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲೀ ಮುಂದೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಎರಡು ವಿಷಯ ಮುಖ್ಯ. ಒಂದು ನೀರಾವರಿ, ಇನ್ನೊಂದು ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳು. ಫರ್ಟಿಲೈಸರ್ ಕೈಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಹಳ ತ್ವರಿತದಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು, ಈ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ನೀರಾವರಿಯನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೋಷಿಯಲಿಸಂ ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಆಚರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಬಾಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತರಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ನೈತಿಕವಾಗಿ ನೋಡಿದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರ ನಡೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಬರುತ್ತದೆ? ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ವರ್ಗದ ಜನರೂ ಕೂಡ ಕೊಟ್ಟ ತೆರಿಗೆ ನಿಮಗೆ ಬರುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನು ಯಾವುದರಿಂದಲೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಹಣವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಖಾಸಗಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದರೆ ಅದು ನಿಮ್ಮಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು, ನೀತಿಯನ್ನು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಡಿಲಗೊಳಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಈ ಮಾತನ್ನು ತಾವು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಮ್ಮ ಗುರಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಇರಬೇಕು. ಡೆಮೋಕ್ರ್ಯಾಟಿಕ್ ಸೋಷಿಯಲಿಸಂನ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯವೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪಂಡಿತ ನೆಹರು ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿ, ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗದೇಯಿರುವುದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದರೆ ಅಧಿಕಾರದಲ್ಲಿರುವವರು, ಆಡಳಿತ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವವರು ಬರಿಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಸ್ವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಮುಳುಗಿ ಕೊಟ್ಟ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಚಾರ ಮೇಜರ್ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಜಮೀನೂ ಒಂದೇ ಸಾರಿ ಅಚ್ಚುಕಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದು ಬೆಳೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಫಲ ತಕ್ಷಣ ಬಂದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಇದನ್ನು ಹೇಗೆ ಉತ್ತಮಗೊಳಿಸಬೇಕೆಂಬ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಗ್ರವಾದ ಯೋಜನೆ ಸರಕಾರದಲ್ಲಿ. ರೈತ ಅಂತಹ ಕಡೆ ಹೋಗಿ ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಕಷ್ಟ. ನೂರಾರು ಮೈಲಿ ಹೋಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯ ಎಂದರೆ ಅವನಿಗೆ ದನಕರುಗಳಿರಬೇಕು, ವಾಸ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ ಬೇಕು. ಆದ ಕಾರಣ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿ ಒಕ್ಕಲಿರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ; ಆಗ ದೊಡ್ಡ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಬೇಗ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ದುರ್ವ್ಯವಹಾರವಾಗುತ್ತಿದೆ, ರೈತನಿಗೆ ಯಾವ ಆಧಾರವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ್ಣಸಿದ್ದಪ್ಪ (ತಿಪಟೂರು).—ಯಾರದು ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ?

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಂ. ದೇವ್.—ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ದುರ್ವ್ಯವಹಾರ.

ಇನ್ನು ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಭದ್ರಾವತಿ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ, ಸಿಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಕಾಗದದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ವಿಷಯವೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ, ಎಂದರೆ ಪಬ್ಲಿಕ್ ಸೆಕ್ಟಾರಿನಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದರೆ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಲಾಭ ಬರುತ್ತಿತ್ತು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತೆರಿಗೆ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆರಿಗೆ ಹಾಕಿ ವಂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಾವೇ ನಡೆಸುತ್ತೇವೆಂದು ಯಾವ ದೇಶ ಹೇಳುತ್ತದೆಯೋ ಆ ದೇಶ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿಕರನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅದೇನೇ ಇರಲಿ, ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿ ಅದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಹಣವನ್ನು ಸಂಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕ ದೇಶವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಅದು ಬಿಟ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೂ ಹಾಕುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರ ಉದ್ದೇಶವೇನೆಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ, ಸರಕಾರದ ಹಣದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಎಂದು. ನ್ಯಾಷನಲೈಸ್ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಅದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ, ಇದಕ್ಕೆ ತೆರಿಗೆ ಎಂದು ಹಾಕಿ ಜನರಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಪ್ರಾಮಾಣಿ

ಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಗಂಡಾಂತರ ಮತ್ತು ಜನರ ಕಷ್ಟ ಇವರಿಗೆ ಅರಿವಾದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಈ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನನಗನಿಸುತ್ತದೆ, ಇವರಿಗೆ ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಆಸೆ ತೋರಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೂ ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಯೌವನಾವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಆದರೂ ಒಂದೆರಡು ಆಶಾಕಿರಣಗಳಿವೆ. ಅಭ್ಯಾಸ ಬಲದಿಂದ ಹೀಗೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜಾಣತನದಿಂದ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ದೇಶವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿ ಮುಂದೆ ತರಲೆಂದು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೇ. ಹೆಚ್ಚು ವೇಗದಲ್ಲಿ ಆರ್ಥಿಕಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧಿಸುತ್ತೇವೆಂಬ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಪಾಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಸಹಕರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ ಮಾಡಲಿ. ಅವರ ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ನಿಜವಾದ ನಂಬಿಕೆ ಬರುವವರೆಗೆ ಏನೂ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ; ಇಷ್ಟು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Sri G. DUGGAPPA (Holalkere).—Mr. Speaker, Sir, I rise to support the Budget before the House and must congratulate the Finance Minister for his real ability to bring forth such a Budget. At the same time, I must also congratulate Mr. C. J. Muckannappa, who is not here at the moment, who was very sober in his speech this time because there were no personal attacks. I must also congratulate the Hon'ble the Leader of the Opposition But one point which I would like to say is that there were mere criticisms and no constructive suggestions.

Speaking about the Budget, I should say that this is the best of the Budget. These are the times when we find a number of High schools coming up.

Sri B. L. GOWDA (Challakere).—At whose cost?

Sri G. DUGGAPPA.—At the cost of the exchequer. In the rural parts, we have been able to organise so many private High Schools. Sir, I must say there must be some reason why my friends on this side have made so much criticism. I also join with them but not to the extent they go but to the extent we can support by actual facts.

5-30 P.M.

Sri B. L. GOWDA.—to the extent your party permits.

Sri G. DUGGAPPA.—Whatever Party Government may be, things happen. But how do these things happen? We are not worried about the Chief Minister or any of the Ministers who are so good. Our Dr. Alva the Public Health Minister is such a good man. Now, he is too much worried. I am really very sorry because he is too good a man. Before becoming Minister, he was such a popular and kind and good man. Now, I am really sorry, he is so much worried.

Sri C. J. MUCKANNAPPA (Sira).—......and now he has become a woman; is it?

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, I never interefered with him when he was speaking. He must listen with patience. But good as the Ministers and Chief Minister are, I am getting a little anxious about the local Chief

(SRI G. DUGGAPPA)

Ministers and super-Chief Ministers who have sprung up in many places and who are responsible for so much criticism. Confining myself to the Chitradurga district, our Chief Minister as such is a good man. We are not worried about him at all. He is mostly concerned with his work. But the local chief minister weildes so much influence over the eecutive officers at the district level, that there are such instances wherein orders were written in the office of some advocates and these order copies were written by the heuds of Revenue Department at the district level. An officer who was presiding over the transport authority has simply obeyed the orders of some of these local Chief Ministers and so he is reaping the benefits. That officer is now occupying a coveted job and getting more emoluments in addition to usual pay and keeping his lien in the Revenue Department.

Sri K. P. REVANNA SIDDAPPA.—One clarification. Who are these local Chief Ministers and what are their pay and allowances?

Sri A. P. APPANNA.—Does it pertain only to your district or does it extend to the entire State?

Sri G. DUGGAPPA.—So far as my knowledge goes, I am telling of these activities in my district. If there are such agencies in other places, you are most welcome to expose your local chief ministers and their activities if they are in your District. I also request my other friends to similarly expose the chief ministers in their local areas. I am proud of my Government doing so many deeds. But at the same time, I must say with all the vehemence at my command, I must decry the activities of these local Chief Ministers who bring disgrace to our Government. I am proud of my Government, the Government constituted by my Party.

I told you that I would quote certain instances. In the Medical Department in Chitradurga, we have 2 NES blocks. The Government of India pattern health Centre was sanctioned to Secound Block. The Talk Board, the Deputy Commissioner of District, the District Health Officer, the Director of Public Health, the Division Commissioner Bangalore Division—all these five authorities have unanimously given the opinion that the Government of India pattern Health Centre sanctioned to Chitradurga District should be located in a particular place. One fine morning, one gentleman from my Taluk comes here, gives a representation to the Chief Minister and orders are issued without obtaining the opinion of this five local authorities who are responsible for the conduct of the Government of India Type Health Centre, and orders are issued much against the recorded opinion of these five authorities changing the location to somewhere else, just to please somebody. This is really very bad.

Sri K. NAGAPPA ALVA (Minister for Health).—It is not like that Sir. So much correspondence had taken place.

Sri G. DUGGAPPA.—If the Hon'ble Minister were to interfere at this stage, I want that the Minister should be armed with facts and figures which he can pleace on the Table of the House.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I only want to explain the position Sir, this kind of a rabid criticism is going on without any facts and it is not correct.

Sri G. DUGGAPPA.—I know the facts and I am responsible for my statements.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—The Hon'ble Members criticism for the begnning of this speech is so rabid......

Sri ANNA RAO GANAMUKHI.—Every Member is required to speak from his seat. Now, the Health Minister is sitting somewhere else. He must go to his seat and then speak. The same rule I think applies equally to Members and Ministers.

Sri K. NAGAPPA ALVA.—I want to say only this much Sir, that the decision by the Chief Minister on the representation of some individual whoever it is, was not taken. Enough time was given to that. There was so much correspondence and the opinion of the people and others were taken. Then only that dseision was taken. Now the Hon'ble Member wants to make it appear as though there is something irregular...

Sri G. DUGGAPPA.—Sir, I must be very thankful to the Hon'ble Minister. He is right in saying that the opinion of so many people was taken. May I know whether the opinion of the authorities I mentioned namely of the Deputy Commissioner, the Taluk Board, the District Health Officer, the Director of Health, the Divisional Commisioner for Bangalore Division—I submit Sir, very humbly that they were definitely in favour of locating the Government of India Health Centre at the place selected namely Hireguntanur and not for shifting it to some other place.

That apart, I must congratulate our Education Department and the Hon'ble Minister in charge of the portfolio. He is responsible for the introduction of so many new things. I must say a good word whenever we find a good thing done by the Minister and give him the share of credit At the same time sir, I must say that one primary school teacher was transferred. Some gentlemen come to Bangalore and a representation is given: look here, I am the Patel of a certain village. There are two parties in that village and if this primary school teacher is there, he will prove inconvenient to me; may I request you Sir, kindly to see that this teacher is transferred? The D. P. I.—the poor man it is his duty to safeguard the interest of thousands of teachers working under him. But instructions go to him on this matter that he may be transferred. The representation given by the poor teacher is ignored. Seven teachers of a particular community who are all primary school teachers in my constituency have been transferred at this time of the year to some places far away as a measure of punishment.

I request Government through you to just hold an enquiry as to why such things are happening. Why I am bringing these things to the notice of the House is that such things should not happen in future. My friend Sri Veerendra Patil is here. He was good enough to select 5, 6, 7 miles of inter-village communication roads to be taken over by the

(SRI G. DUGGAPPA)

Public Works Department for maintenance. Alas! it was most unfortunate that not even an inch of mile of inter-village communications was taken over by the Public Works Department for maintenance in my constituency. He has promised and written to me a letter that in future Government would take some more miles, which is not a certainty because under the circumstances we see that Government may not be able to take any number of roads in the future, at least in the very near future.

Coming to the Social Welfare Department, the Minister who holds that portfolio is well known for her great service in the field of social work. I am seeing from my high school days that she has been rendering this service for the welfare of the Scheduled Castes and Scheduled Tribes and to our credit, she holds that portfolio. But the pity of it is, the officers tell me Sir, we have done so much of good work in this department that the plan provision made for the Third Five-Year Plan has been exhausted. That only shows how very active this department is and I must congratulate the Minister who holds that portfolio, but I must humbly submit that having done so, having done good work and having such a good record of service behind her, she must now quit the Cabinet and devote her full time and do more good work for the betterment of these classes of people.

SRI B. D. JATTI.—That is the result of your congratulation!

SRI G. DUGGAPPA.—It is because she will be able to do good work and better work, not being fettered by this officialdom. The Minister in the Cabinet, Mr. B. Rachiah is a very good friend of mine. The most unfortunate thing of it is that the man is there in the name of Scheduled Castes and Tribes; it is well known that he would not find a place in the Cabinet but for the fact that he belongs to the Scheduled Caste.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರ ಶೆಟ್ಟಿ.—Point of order ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಷನ್ ಪ್ರಕಾರ ಇದು ಜಾತ್ಯಾತೀತ ರಾಷ್ಟ್ರ. ಮಿನಿಸ್ಟರುಗಳನ್ನು ಜಾತಿ ಪ್ರಕಾರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ!

SRI G. DUGGAPPA.—What all the good work he has done in the name of community, caste and all these does not apply in the case of Scheduled Castes and Scheduled Tribes. This is not a question of castes. This is a problem of one-fifth of the population. A man who is in the Cabinet in the name of the Scheduled Castes and Tribes is not allowed to take the portfolio which deals with the problems of these people.

SRI K. NAGAPPA ALVA.—Without taking that portfolio he can do service.

SRI G. DUGGAPPA.—Only the wearer knows where the shoe pinches. I humbly submit that the person who is there to serve the interests of the people whom he represents must be allowed to do things over which he has bestowed his thought, at least to put into work while in office. Otherwise, he may have so many plans and schemes, but he cannot implement them. A person in office will be able to do something.

I request that he may be given that portforlio so that he may be able to implement the ideas which he has in mind. The members of the Scheduled Castes and Tribes are like a cow :

ಗೋವಿನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದಂತೆ.

ಖಂಡವಿದೆಕೋ ಮಾಂಸವಿದೆಕೋ ಚಂಡ ವ್ಯಾಘ್ರನೆ ನೀನಿದೆಲ್ಲವ ।
ಉಂಡು ಸಂತಸದಿಂದಿರು ।

ಅಂದ ಹಾಗಾಗಿದೆ—ಗೋವಿನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿರುವ ಗೋವಿನ ಹಾಗೆ ಇದ್ದೇವೆ.

In the same way, we are all at the mercy of the Government. What has happened to the 17 gazetted officers of these unfortunate Scheduled Castes and Scheduled Tribes. Now they have become ?

ಹಸು ಕರುವಿಗೆ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ:

ತಬ್ಬಲಿಯು ನೀನಾದೆ ಮಗನೆ
ಹೆಬ್ಬುಲಿಯ ಬಾಯನ್ನು ಹೊಗುವೆನು
ಇಬ್ಬರಾ ಋಣ ತೀರಿತೆಂದು
ತಬ್ಬಿಕೊಂಡಿತು ಕಂದನ.

That is the fate of the 17 officers. I thank you for the opportunity given to me to speak.

†ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್ (ತಿಕೋಟಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 1964–65ನೆಯ ಸಾಲಿನ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದನ್ನು ನಾನು ಅನುಮೋದಿಸಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಉಳಿತಾಯ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ವಾದವನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ, ಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ಕಾಣುವುದು ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ, ವಿಶ್ರಾಂತಿವೇತನ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ವೇತನ. ಅದೇ ರೀತಿ ತಿಂಗಳಿಗೆ 300 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಆದಾಯ ಕಡಿಮೆ ಇರುವ ಮತ್ತು 300 ರೂಪಾಯಿವರೆಗೆ ಆದಾಯವಿರುವ ನೌಕರರಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ 100 ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮತ್ತು 100 ರೂಪಾಯಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಡೆಯುವವರಿಗೆ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ತುಟ್ಟಿಭತ್ಯ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿ ಈ ವರ್ಷದ ಬಡ್ಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅಡಚಣೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾಗಿದ್ದರೂ ಸಹ, ಕಡಿಮೆ ಆದಾಯವಿರುವವರಿಗೆ, ವೇತನವಿರುವವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಸರಕಾರ ಮುಂದೆ ಬಂದುದನ್ನು ನಾವು ಅಭಿನಂದಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ, ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಅನೇಕರು ಎರಡು ವಿಧವಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಆಯವ್ಯಯ ಅಂದಾಜನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ ಸರಕಾರ ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೊ, ಅದೇ ರೀತಿ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವೆಂಟುಗಳು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಜನರ ಮೇಲೆ ಹೊರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಯಾವ ವಿಧವಾದ ಸರ್ವೀಸನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿತರು ವಾದ ಮಾಡಿದರು. ಅವರು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನೋಡಿದರೆ ಅವರಿಗೇ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ 56-57ರಲ್ಲಿ 489.18 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದು 1960-61ರಲ್ಲಿ 670 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಾದುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆದಾಯ 22.7 ಆಯಿತು. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮೂರು ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ನೇಹಿ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಪಾಟೀಲ್)

ತರು ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಇದರ ಒಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇ ಆದರೆ 1963-64ರ ಒಟ್ಟು ಉತ್ಪನ್ನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ, ಅಕ್ಕಿ, ರಾಗಿ, ಗೋಧಿ, ಸಿಮೆಂಟು; ಕಾಗದ ಇವುಗಳೆಲ್ಲದರಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚುವರಿ ಬಂದಿದೆ. ಇದೇ ಪ್ರಕಾರ ವೆಲ್‌ಫೇರ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದ ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡತಕ್ಕ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಮುಂದುವರಿದಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ 1961-62ರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 29,474 ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕರೆದಿದ್ದಕ್ಕೆ 23,070 ಜನಗಳಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. 1962-63ರಲ್ಲಿ 37,212 ಜನರು ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಬೇಡಿದ್ದಕ್ಕೆ 24,348 ಜನರಿಗೆ ಉದ್ಯೋಗವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಸಹ ಸರಕಾರದವರು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಇದರಿಂದಲೇ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಆರೋಗ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಿಡುಬು ನಿರ್ಮೂಲನ, ಮಲೇರಿಯಾ ನಿರ್ಮೂಲನ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆರೋಗ್ಯ ಕೇಂದ್ರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ತೆಗೆದು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾಗತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ರಂಗದಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನೂರು ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪ್ರಗತಿ ಪಥದಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕಡ್ಡಾಯ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 100ಕ್ಕೆ 90 ಭಾಗ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಬೇಕೆಂದು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಮೂರನೆಯ ವರ್ಷ ಮುಗಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ 87 ಭಾಗ ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಾರೆ. ಉಳಿದ ಭಾಗವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇನೂ ದುಸ್ತರವಾದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ನಾವು ಎಲ್ಲರಿಗಿಂತಲೂ ಮುಂದುವರಿದಿದ್ದೇವೆ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. 2,400 ರೂಪಾಯಿ ವರಮಾನ ಬರುವಂತಹವರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಉಚಿತ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು ಎಂದು ನಾನು ಆಶಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕಾಲೇಜು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಫ್ರೀಷಿಪ್, ಸ್ಕಾಲರ್‌ಷಿಪ್ ಇವುಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಕೊಡಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ರಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಒಂದು ದೃಢವಾದ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ಅದರಂತೆ ಮುಂದುವರಿಯಲು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಒಂದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜನತೆಯ ಹಿತಸಾಧನೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಆರ್ಥಿಕ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸೇಲ್ಸ್-ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಇನ್‌ಕಂ-ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಇವುಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಅವುಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾದ ಆದಾಯವನ್ನು ವಸೂಲು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹೇಳಿರುವ ಪ್ರಕಾರ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕಲೆಕ್ಷನ್ ನಡೆದರೆ ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಆಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆ, ಅಂತಹ ದುಸ್ತರವಾದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ತೋರಿಸಿಕೊಡುತ್ತವೆ.

ಬಿಜಾಪುರ ಜನತೆಯ ಜೀವಾಳದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇದೆ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಣೆಕಟ್ಟನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೇ ಅಥವಾ ಆಲಮಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೇ ಎಂಬ ವಿಷಯ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಆಸ್ಪದವಾಗಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಎರಡಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕ್ಲಿಯರೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದು ಸಂತೋಷದ ಸಂಗತಿ. ಈಗ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಮತ್ತು ನಾರಾಯಣಪುರ ಈ ಎರಡು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಕೈಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂಶಯವಿದೆ. ಆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಬಿಜಾಪುರ ಮತ್ತು ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ಐದೂವರೆ ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಳು ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುತ್ತವೆ. ಆದರೆ ಜನರಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಇರುವುದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

6-00 P.M.

ಬಿಜಾಪುರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಡೋಣ್ ನದಿಯಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವಾಗ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿರುವಾಗ ಡೋಣ್ ನದಿ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿರುವ 21 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳ ಭೂಮಿ

ಉಪ್ಪಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಎಕರೆಯಲ್ಲೂ 2-3 ಚೀಲ ಮಾತ್ರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಾಯಿಲ್ ಎಗ್ಸಾಮಿನರ್ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆವಾಗ ಅವರು ಫ್ರೀ ಫ್ಲೋ ಆಫ್ ವಾಟರ್ ಇರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಉಪ್ಪನ್ನು ತೆಗೆಯಲು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡೆದು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸೇತುವೆ ಕಟ್ಟುವುದು ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸಮತೋಲನ ಧೋರಣೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಮಾತ್ರ ಖರ್ಚಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆ ಬರಲು ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಬಜೆಟ್ ಮತ್ತು ಸಪ್ಲಿಮೆಂಟರಿ ಬಜೆಟ್ ನೋಡಿದರೂ ಇದೇ ಭಾವನೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಧೋರಣೆ ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಕೂಡ ಸ್ಥಾಪಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಬಿಜಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್, ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್, ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಡಿವಿಜನ್ ಹೀಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಿವೆ. ಬಿಜಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 8 ತಿಂಗಳಿಗೆ 17 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಆದಾಯ ಬಂದಿದೆ, ಬೆಳಗಾಂ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 14 ಲಕ್ಷ, ಗುಲ್ಬರ್ಗ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 4 ಲಕ್ಷ, ಹೀಗೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಲ್ಲೂ ಲಾಭ ಬಂದಿದೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ನೀತಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ, ಕೈಬಿಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ರಾಷ್ಟ್ರೀಕರಣ ಧೋರಣೆ ಕೆಲವು ಡಿವಿಜನ್ನುಗಳಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ, ಮತ್ತೆ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿಲ್ಲ. ರೂಟ್ಸ್ ಪ್ರಕಾರ ಇಡೀ ಜಿಲ್ಲೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರ ಮಾಡಿ ಮುಂದುವರೆದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಬೆಂಗಳೂರು ಒಂದು ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸುಮಾರು 22 ಲಕ್ಷ ಹಾನಿಯಾಗಿದೆ. ಕಾರಣ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಯೋಗ್ಯ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದೇ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅನೇಕ ಅಕ್ರಮಗಳಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ನಡೆಯದಂತೆ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ ಆದಾಯ ಬರುತ್ತಿರುವಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಜಾಪುರ ಡಿವಿಜನ್ನಿನಲ್ಲಿ 180 ಬಸ್ಸುಗಳಿರುವಾಗ 150 ಮಾತ್ರ ರಸ್ತೆಯ ಮೇಲಿವೆ. ಆದಾಯ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆ ಅದಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು.

ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಸಮಾಜವಾದದ ವಿಚಾರಸರಣಿ ಬಜೆಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ, ಭಾವೈಕ್ಯ ಸಾಧನೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ಭಾವೈಕ್ಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾತನಾಡಬೇಕಾದರೆ ಹಳೇ ಮೈಸೂರು, ಮುಂಬಯಿ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಹೈದ್ರಾಬಾದ್ ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಭೇದಭಾವನೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಭಾವೈಕ್ಯ ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಮೊದಲು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಿಸಿದರೆ ಒಂದು ಆದರ್ಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರ ಸಮ್ಮೇಳನ ಒಂದು ಜರುಗಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಆಮೇಲೆ ಉಳಿದುದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಅಂಕಿಸಂಖ್ಯೆಗಳಿಂದ ಟೀಕೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ, ಪ್ರಜಾಸತ್ತೆಯ ಧ್ಯೇಯ ಕಾಯ್ದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಾಗೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಮಾಡಲು ಶ್ರಮಿಸುವುದಾದರೆ ಆಗ ಭೇದಭಾವನೆ ಅಳಿಸಿಹೋಗಿ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯುಂಟಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—The House will now adjourn and meet to-morrow at 8-30 A.M.

The House adjourned at Ten Minutes past Six of the Clock to meet again at Thirty Minutes past Eight of the Clock on Tuesday, the 10th March 1964.

WD 2488—GPB—900—19-5-64